

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Проект «Додай читання»

Побачили бібліотеку
Павла Тичини,
яка нараховує
понад 20 тисяч
книжок

► СТОР. 3

Соціальна політика

Сироти:
ні рідних,
ні житла,
ні роботи?

► СТОР. 12

Інтерв'ю

Спрямовані
в майбутнє

► СТОР. 14

№ 200 (5700)

П'ЯТНИЦЯ, 25 ЖОВТНЯ 2013 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР: Сімейним лікарям — пошана і... нові авто

Президент у Мінську зустрічається з лідерами СНД

Сьогодні завершується робочий візит Президента України Віктора Януковича до Республіки Білорусь, у рамках якого глава держави бере участь у черговому засіданні Ради глав держав Співдружності незалежних держав, а також у засіданні Вищої Євразійської економічної ради на рівні глав держав.

► СТОР. 5

Цинізму не місце, коли йдеться про підписання Угоди про асоціацію

Парламентська хроніка Ранкове засідання 24 жовтня

На початку засідання представники провладних та опозиційних фракцій обмінялися заявами стосовно вирішення питання Тимошенко. Спочатку Володимир Олійник (Партія регіонів) закликав опозицію припинити спекуляції стосовно лікування ув'язнених за кордоном та розглянути це питання в сесійній залі. «З метою виконання вимоги ЄС стосовно Тимошенко та припинення спекуляцій щодо лікування, учора я на засіданні профільного комітету вніс пропозиції про розгляд на комітеті двох законопроектів — Сергія Міщенко та Анжели Лабунської щодо лікування засуджених громадян України за кордоном. Але в комітеті відмовились поставити це питання на голосування», — сказав В. Олійник.

► СТОР. 2

Фото Олексія ІВАНОВА (Укрінформ).

Президент України Віктор Янукович у вітанні учасникам та гостям Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сімейної медицини в Україні», яка відбувається в Києві, наголосив, що сімейна медицина відіграє значну роль у захисті та збереженні здоров'я нації, повідомили у прес-службі Президента.

«Вітаю вас із початком роботи Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 25-річчю створення сімейної медицини в Україні. За цей час сімейна медицина пройшла не-

легкий шлях становлення і сьогодні відіграє значну роль у захисті та збереженні здоров'я нації», — наголосив глава держави.

На його думку, високий професіоналізм, відповідальність сімейних лікарів та відданість благородній справі стануть надійною запорукою подальшого розвитку вітчизняної медицини.

► СТОР. 7

На знімку: працівники медичної служби Голосіївського району Києва розглядають нові авто.

До 200-річчя Т. Шевченка

Чи не дурю себе я знову
Своїм химерним
добрим словом?

Дурю! Бо краще одурити
Себе-таки, себе самого,
Ніж з ворогом

по правді жити
І всує нарікати на Бога!

Тарас Шевченко. 1860,
5 жовтня.

«Не нарікаю я на Бога...»

Автопортрет. 1860.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ
НА 8–9-Й СТОР.

ПОДІЯ

Запрацювала ще одна лава

На шахті ім. Баракова ПАО «Краснодонвугілля» здали в експлуатацію нову лаву. Вона стала шостим очисним вибоєм, що запрацював з початку поточного року. На придбання нового обладнання та капітальний ремонт наявних потужностей підприємство інвестувало 17,7 мільйона гривень. Плановано, що до кінця року лава забезпечить видобуток 80 тис. тонн вугілля. Крім того, за програмою розвитку вугільного виробництва до кінця року планується здати в експлуатацію ще одну лаву в шахтоуправлінні «Суходольське-Східне». За словами генерального директора «Краснодонвугілля» Олександра Ангеловського, з початку року на підприємство надійшло багато техніки, а щоб видобуток вугілля був безпечним, усі працівники забезпечені засобами індивідуального та колективного захисту, інформує наш луганський власкор Алла АНТИПОВА.

КОРОТКО

■ 23 жовтня в Любечі виявлено 31 гранату Ф-1 і понад півтори тисячі набойів до стрілецької зброї часів Другої світової війни. Група піротехнічних робіт рятувальної служби області знищила вибухонебезпечні предмети, передає наш чернігівський власкор Сергій ПАВЛЕНКО.

■ Одеська облдержадміністрація створила комісію з питань захисту прав інвесторів, протидії незаконному поглинанню і захопленню підприємств. Антитрейдерська комісія, котру очолила перший заступник голови ОДА Наталія Чегодар і членами якої є керівники силових та фіскальних відомств регіону, планує стати центром боротьби з рейдерством, інформує наш власкор В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Перший стиковий матч ЧС-2014 Україна — Франція 15 листопада прийме НСК «Олімпійський» у Києві

Цинізму не місце, коли йдеться про підписання Угоди про асоціацію

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 24 жовтня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

За словами В. Олійника, голова комітету Андрій Кожем'якін при цьому послався на регламентні порушення. «Є два варіанти такої поведінки опозиції — або ви категорично проти підписання цієї угоди і хо-

шенко повну індивідуальну амністію, звільнивши її від відбування призначеного вироком Печерського районного суду Києва від 11 жовтня 2011 року основного покарання у вигляді позбавлення волі на сім років та додаткового покарання у вигляді позбавлення пра-

ДОСЛІВНО

Народний депутат Володимир Олійник (Партія регіонів): «Але коли стоїть питання про підписання Угоди про асоціацію України з ЄС, коли стоїть питання здоров'я вашого лідера, то всякі посилання на регламентні норми — це цинізм, і цей цинізм ви проявляєте особисто»

чете зірвати її у такий спосіб, або ви не хочете, щоб Тимошенко лікувалась, бо ви боїтесь, що вона вийде на волю і вам доведеться подивитись їй в очі», — заявив регіонал.

Відтак В. Олійник запропонував розглянути законопроект Міщенко та Лабунської в сесійній залі. Натомість Арсеній Яценюк («Батьківщина») повідомив, що три опозиційні фракції — «Батьківщина», «УДАР» та «Свобода» — внесли до парламенту законопроект про заборону вибіркового правосуддя та зняття перешкод до підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

При цьому А. Яценюк нагадав: Президент Віктор Янукович минулого четверга заявив, що підпише законопроект на виконання ключової вимоги ЄС, а саме — зупинить вибіркоче правосуддя та дасть можливість підписати Угоду між Україною і ЄС. «Ми тиждень очікували від Президента України та Партії регіонів на внесення цього законопроекту до парламенту. Але в наших політичних опонентів все як завжди: сказали — і нічого не роблять», — зазначив політик.

За словами А. Яценюка, внесений законопроект відповідає критеріям ЄС, не є індивідуальним актом законодавства та забороняє політичні переслідування будь-якої особи, яка отримала рішення Європейського суду щодо порушення пункту 18 Конвенції про права людини.

Водночас у прикінцевих положеннях законопроекту пропонується застосувати до Юлії Тимо-

ва обіймати посади в органах державної влади.

Після цього глава парламенту Володимир Рибак зазначив, що потрібно проаналізувати, чому профільний комітет не спромігся розглянути два законопроекти про лікування засуджених за кордоном та пообіцяв, що після перерви поставить ці законопроекти на голосування. Що стосується законопроекту опозиції, то В. Рибак сказав, що після реєстрації цей документ також буде розглянуто Верховною Радою.

Олег Зарубінський, Сергій Ключев.

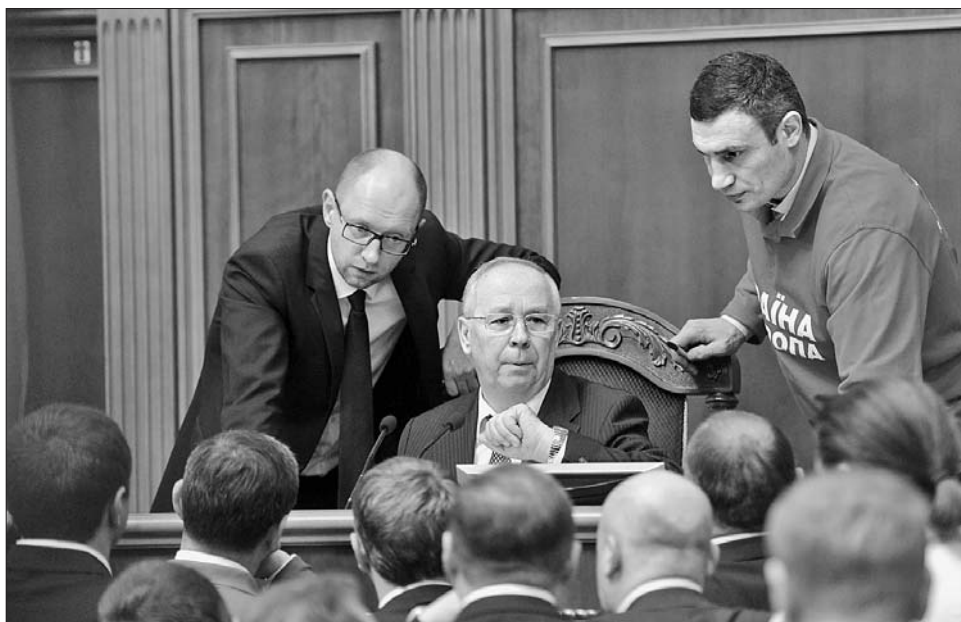
Перейшовши до розгляду питань порядку денного, народні депутати підтримали постанову про проведення парламентських слухань на тему «Тарас Шевченко як постать світового значення (до 200-річчя з дня народження)».

співробітника Інституту держави і права імені В. Корецького Михайла Товта та проректора Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці ІІ, кандидата філологічних наук Степана Черничка. Метою такого видання стало надання правової допомоги громадянам України в процесі реаліза-

ції та захисту своїх мовних прав. Коментар видано українською та російською мовами накладом у 15 тисяч примірників, і всі вони поширюватимуться безплатно — до бібліотек, місцевих органів влади, депутатам різних рівнів, в органи центральної влади, в тому числі й міністерства.

А от законопроект про мисливське господарство та полювання парламентарії відправили на повторне перше читання. Ініціатор цього законопроекту, народний депутат Нестор Шуфріч, обґрунтовуючи необхідність його схвалення, зазначив, що чинний Закон «Про мисливське господарство та полювання» не відповідає сучасним державним пріоритетам у мисливській галузі та суперечить базовим законодавчим актам у галузі охорони та використання тваринного світу і мисливських тварин.

Однак голова Комітету Верховної Ради з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Ірина Сех наголосила, що члени комітету одностайно проголосували за пере-

Арсеній Яценюк, Голова Верховної Ради Володимир Рибак, Віталій Кличко.

рядування та передається на центральний рівень — до Держкомлісу», — застергла І. Сех. Крім того, цим законопроектом пропонується запровадити так зване «вольєрне полювання», причому без зазначення розміру цих вольєрів, дозволити полювання іноземцям, а місцеві мешканці, нато- мість, не допускати на територію цих угідь навіть для збирання ягід.

Микола Томенко («Батьківщина») висловив думку, що цим законопроектом фактично пропонується поділити Україну на дві категорії: елітних

підтримуватиме цей законопроект, бо він впроваджує відповідну термінологію, передбачає відшкодування за завдання шкоди мисливським угіддям та створює умо-

ворення) та заблокувала трибуну. Зазначимо, що ці зміни містять положення, яке гласить, що фізична особа, яка є резидентом іноземної країни, тобто не проживає в Ук-

ЦИТАТА

Народний депутат Арсеній Яценюк («Батьківщина»): «Будь-яка людина, яка отримала рішення Європейського суду, відповідно до цього закону отримає право або на помилування, або на амністію».

ви для вдосконалення державного контролю за мисливським господарством та полюванням. Утім, голосування показало, що більшість народних депутатів законопроект у цій редакції не підтримують, тож його було направлено на повторне перше читання.

Далі Верховна Рада схвалила в цілому низку законопроектів: про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо врегулювання питань, що унеможливають виконання адміністративних стягнень; про внесення змін до статті 22 Закону України «Про Державний бюджет України на 2013 рік» щодо реструктуризації фактичної бюджетної заборгованості шляхом видачі фінансових казначейських векселів; про внесення змін до Податкового кодексу України щодо обліку та реєстрації платників податків.

Однак саме після ухвалення змін до Податкового кодексу щодо обліку та реєстрації платників податків опозиція заявила про порушення Регламенту (ухвалення законопроекту в першому читанні і в цілому без обго-

раїні, може бути взята на облік за місцем реєстрації свого перебування (проживання) на території України та що «у випадку, якщо особа має право постійного проживання на території іноземної країни, вона вважається такою, що не проживає в Україні». У зв'язку з цим одразу було висловлено припущення, що ці зміни до Податкового кодексу можуть завадити Віталію Кличку стати кандидатом у Президенти України.

Голова Верховної Ради В. Рибак оголосив перерву і запросив представників усіх фракцій до свого кабінету. Та оскільки за відведені півгодини їм так і не вдалося досягти домовленості, то Перший заступник глави парламенту Ігор Калетнік оголосив про дострокове завершення ранкового засідання. Вечірнє засідання має розпочатися о 16-й годині.

Відкриваючи ранкове засідання, головуючий привітав українців із Днем Організації Об'єднаних Націй. «Приємно усвідомлювати, що Україна є одним із засновників цієї міжнародної організації», — зазначив В. Рибак.

Сергій КОВАЛЕНКО.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Видано коментар до закону про мови

Народний депутат від Партії регіонів Вадим Колесніченко презентував на брифінгу у Верховній Раді перше видання Науково-практичного коментаря Закону «Про основи державної мовної політики». Коментар видано під авторством кандидата юридичних наук, старшого наукового

співробітника Інституту держави і права імені В. Корецького Михайла Товта та проректора Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці ІІ, кандидата філологічних наук Степана Черничка. Метою такого видання стало надання правової допомоги громадянам України в процесі реаліза-

ції та захисту своїх мовних прав. Коментар видано українською та російською мовами накладом у 15 тисяч примірників, і всі вони поширюватимуться безплатно — до бібліотек, місцевих органів влади, депутатам різних рівнів, в органи центральної влади, в тому числі й міністерства.

Вадим Колесніченко відзначив, що законом про основи державної мовної політики встановлено трирівневий механізм реалізації, зокрема, передбачається офіційна публікація на регіональній мові актів місцевих органів влади і органів місцевого самоврядування, надання адміністративних

послуг на даній мові та відповідей на письмові звернення, вивчення мов нацменшин у середніх навчальних закладах. Застосування інших заходів залежатиме від рішення місцевих рад. Це, зокрема, застосування регіональної мови в роботі та документації місцевих органів влади, в роботі кон-

ференцій та інших офіційних зібрань, здійснення написів на печатках, офіційних бланках тощо.

«Після детального наукового коментаря, як постатейно виконувати цей закон, ні у кого вже не буде можливості його не виконати», — вважає В. Колесніченко.

Олександра КУЧЕРЯВА.

У Криму зустрілися бізнесмени країн Чорноморського басейну

Учора Прем'єр-міністр Микола Азаров (на знімку) відкрив у Ялті, в Лівадійському палаці, IV міжнародний економічний форум. Від імені Президента глава уряду привітав учасників зустрічі, побажавши їм плідної роботи. За словами Прем'єр-міністра, Крим не випадково став місцем зустрічі ділових кіл країн Чорноморського басейну. «Рішення, які ухвалювалися тут, у цьому залі, забезпечили світу 70 років стабільного розвитку», — сказав М. Азаров.

Зачепивши економічні перспективи Криму, глава уряду відзначив, що бачить півострів насамперед курортом. Кабінет Міністрів України має намір і далі інвестувати розвиток транспортної інфраструктури Криму, його водо- та енергопостачання й не розбудовуватиме тут шкідливі виробництва. Однак для того, щоб Крим став курортом світового рівня, таким, якими сьогодні є інші країни Чорноморського басейну — Туреччина та Болгарія, необхідно інвестувати сюди сотні мільйонів доларів. «Для цього й потрібні такі форуми», — впевнений Прем'єр-міністр.

Сьогодні в Криму немає дефіциту електроенергії, практично завер-

шено газифікацію півострова, багато робиться для очищення стічних вод, підкреслив Прем'єр-міністр Микола Азаров і як перспективний напрям відзначив

транзитні можливості півострова, розвиток його морських і повітряних портів.

Сергій ВИННИК.
Фото з сайту «Урядовий портал».

Поляків цікавить транскордонне співробітництво з нами

Україна та Польща готуються до Міжпарламентської асамблеї

Народні депутати (на передньому плані) Борис Тарасюк, Володимир Ар'єв, Катерина Ващук, заступник Голови Верховної Ради України Руслан Кошулинський.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

4—12 листопада у Верховній Раді відбудеться засідання Міжпарламентської асамблеї України та Республіки Польща. Учора пройшло організаційне засідання української частини асамблеї. Наша держава готує конкретні ініціативи, а деякі кроки вже зроблено.

Співголова Міжпарламентської асамблеї, заступник Голови Верховної Ради України Руслан Кошулинський повідомив, що за ініціативи української сторони готується відкриття нового Жовківського спільного пун-

кту пропуску через кордон, що істотно спростить час перетину кордону. Наразі тривають ремонтні роботи на чотирікілометровому відрізку дороги, які мають бути завершені найближчим часом. В українському парламенті створено міжфракційну депутатську групу «Карпатський регіон», яка опікується проблемами прикордонних областей та співпрацею з країнами Карпатського регіону. Найближчим часом, за словами Р. Кошулинського, у Верховній Раді буде зареєстровано законопро-

ект щодо інвестиційної привабливості гірських регіонів. Своєю чергою Сейм Республіки Польща ініціює виділення фінансових дотацій із бюджету Європейського Союзу всім країнам Карпатського регіону. Для нас є також надзвичайно корисним позитивний досвід поляків із реформування місцевого самоврядування. А польську сторону цікавить транскордонне співробітництво, реконструкція доріг від польського кордону до Львова та до столиці — Києва.

Анна ШЕВЧЕНКО.

Нині, як ніколи, потрібна узгодженість позицій Кабінету Міністрів та Верховної Ради

Задля розв'язання освітянських проблем

ПАРЛАМЕНТСЬКІ СЛУХАННЯ

Ядро якості освіти — це її зміст. Що, скільки і для чого вчать діти — і є вимогою сьогодення на ринку праці. На цьому під час парламентських слухань: «Доступність та якість загальної середньої освіти: стан і шляхи поліпшення» наголосив міністр освіти та науки Дмитро Табачник. Водночас він зауважив, що новий зміст освіти неможливий без новітніх технологій. «Це як машина без двигуна», — зазначив він.

«Ще п'ять років тому Україна замикала першу сотню країн за використанням інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у навчальному процесі. Сьогодні, за оцінками світових експертів, ми посідаємо 62-ге місце. Лише минулого року в школі було поставлено 2 тисячі 670 комп'ютерних класів. Але вважаю, що для космічної держави і цей показник мало припустимий», — сказав Д. Табачник.

Водночас міністр визнав: основна проблема освіти —

це фінансування. Вкрай потрібні галузі й нові законодавчі акти. Та навіть попри численні проблеми Д. Табачник упевнений у належній якості української освіти. І свідченням цього, за його словами, є виступи та постійні перемоги наших учнів на міжнародних інтелектуальних змаганнях. «Тому я переконаний, що українська школа жива, розвивається і має всі підстави для успішного подальшого поліпшення своїх результатів».

Міністр освіти та науки Дмитро ТАБАЧНИК:

«Не можна з кабінетів на київських пагорбах зазирнути в кожен клас поліської чи карпатської школи. І хоч би які в нас вившували прапори і скільки змінювалась влада, кожного дня до дітей у клас заходить вчитель, на уроці він і міністр освіти, і депутат, і старший друг, його слово і посмішка вчать і зігрівають кожну дитину».

Водночас, на думку президента Нацакадемії педагогічних наук Василя Кременя, подальший поступ шкільної освіти неможливий без урахування низки аспектів. Так, за його словами, школа не лише має давати базові знання, а й повинна навчити учня самостійно оволодівати новими знаннями. Виробити у нього потребу і здатність

навчатися протягом усього життя, творчо і критично мислити.

Зачепив экс-міністр освіти й проблеми педагогічних кадрів. Він переконаний: до навчання за педагогічними спеціальностями потрібно залучити тих молодих людей, які люблять дітей і здатні бути вчителем. У зв'язку з цим він запропонував віднести вчительські спеціальності до категорії творчих і влаштовувати відбір до педагогічних вишів «на основі спеціального тесту». А щоб заохотити молодь, В. Кремень запропонував збільшити стартову зарплату молодого вчителя.

Про необхідність збільшення винагород казав і заступник голови профспілки працівників освіти і науки Сергій Романюк. За його словами, протягом 22 років

дії Закону «Про освіту» держава, на жаль, жодного разу не виділила передбачені законом асигнування — 10 відсотків від національного доходу. «Найвищі показники були у 2010 році, а це 7,4 відсотка. Саме через те, що сьогодні освіта недофінансовується в повному обсязі, ми маємо низку проблем», — зауважив він.

Своєю чергою голова підкомітету дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти Комітету Верховної Ради з питань освіти та науки Віталіна Дзоз переконана, що нині є всі підстави пишатися нашою освітою. Обраниця нагадала також, що ухвалено Національну стратегію розвитку освіти до 2021 року і сьогодні варто подумати над тим, як її втілювати в життя. «Я не буду ідеалізувати, на шляху її виконання будуть перепони», — сказала вона. Водночас акцентувала увагу на основних критеріях, які потрібно виконати під час її реалізації. І головний із них — це фінансування.

«Звичайно, ніхто в бюджеті 2014 року не дасть 10 відсотків від національного

доходу. Але маємо розуміти й інше: без збільшення фінансування розвитку освіти не буде. А освіта — це не підготовка до життя. Це саме життя. Наше життя, наших дітей, суспільства», — наголосила В. Дзоз.

Підбиваючи підсумки слухань, Перший заступник Голови Верховної Ради Ігор Калетнік, зауважив, що для вирішення всіх порушених питань нині, як ніколи, вкрай потрібна узгодженість позицій Кабінету Міністрів та Верховної Ради України. «Зокрема, необхідно акцентувати увагу на завершенні будівництва та капітальних ремонтів закладів освіти, збільшенні обсягів, а найголовніше — вдосконаленні механізмів фінансування освітніх закладів, зміцненні матеріально-технічної бази шкіл, завершенні комп'ютеризації, розробці або оновленні державних програм тощо. Упевнений, що це посильні завдання для нашої з вами спільної роботи», — зауважив І. Калетнік.

Олена РОМАШКІНА.

Побачили бібліотеку Павла Тичини, яка налічує понад 20 тисяч книжок

У рамках всеукраїнської ініціативи «Додай читання» діти з обмеженими можливостями за сприяння народного депутата України Дениса Дзензерського відвідали Літературно-меморіальний музей-квартиру П.Г. Тичини в Києві (на знімку).

Екскурсія до музею для 20 дітей із Центру соціально-психологічної реабілітації дітей і молоді з функціональними обмеженнями Дарницького району столиці була організована Всеукраїнською благодійною організацією «Волонтерське об'єднання «Крила».

«Долучати дітей до відвідування музеїв і культурних закладів необхідно із самого дитинства. Це відіграє важливу роль у вихованні, особливо, коли це стосується дітей з обмеженими можливостями. Адже, відвідуючи музеї, діти одержують можливість ознайомитися зі спадщиною минулого, збагачують свій внутрішній світ і світогляд. До того ж у них виникає прагнення до пізнання. У свою чергу музеї також потребують підтримки і відвідувань, щоб частка нашої історії не пішла в небуття», — зазначив народ-

ний депутат України Денис Дзензерський.

Під час екскурсії діти ознайомилися із квартирою Павла Тичини, побачили його бібліотеку, яка налічує понад 20 тисяч книжок, а також почули цікаву розповідь про життя українського поета.

«Відвідування музею українського поета Павла Тичини стало своєрідним стартом нового проекту всеукраїнської ініціативи «Додай читання» — «Крила мрії». Проект спрямовано на розвиток і підтримку творчих починань дітей-інвалідів.

Фото прес-служби депутата.

Школа повинна навчити учня самостійно оволодівати новими знаннями

Соціально-політичні реалії для права

З виступу на Загальних зборах Національної академії правових наук України

18 жовтня 2013 року

Свого часу президент АН СРСР (1951—1961 рр.) Олександр Миколайович Несмеянов ділив науки на природні (хімія, біологія), надприродні (ядерна фізика) і протиприродні (історія, філософія, меншою мірою — право). З огляду на донедавно практику, очевидно, для цього були певні резони.

Коли з 1917 року заходилися змінювати світ, для революційної практики жодних наукових (правових) засад, що і як належить робити, не було потрібно. Під результатами підганяли «наукові» обґрунтування. Така зневага до наук соціально-гуманітарного циклу відзеркалювала зневагу до суспільних проблем, зневагу до прав людини і нерідко — до самого її життя.

На такому фоні особливо виразно і свіжо відтінюється те, що зроблено у сфері права в сучасній Україні — організаційному, освітньому і науковому вимірах. В особі НАПрН постала потужна інституція, сформовані наукові школи. Багато в чому завдячуючи її зусиллям, країну фактично виведено з набитої колії політичної доцільності на дорогу права. Правовими засадами якщо й повсюдно ще не керуються, то вже обов'язково на них посилаються. За великим рахунком, Україна перебуває у транзитному стані на шляху до правової держави.

Глибину і темпи адаптації суспільства до нових реалій визначають два чинники:

— цивілізаційна і культурно-правова готовність людей до перемін;

— наявність інститутів і лідерів, які спроможні забезпечити конструювання нової системи суспільно-правових відносин.

Основний характер і зміст сучасного державного етапу України — демонстрація радянської системи та формування каркаса держави на відмінній від попередньої правовій, соціально-політичній та еконо-

мічний платформі. Її несуча конструкція — приватна власність. Для нас історично лише зараз звершилося ХХ, або як його ще називають, «червоне» століття. В Україні вибудовано олігархно-бюрократичний капіталізм переважно на старій промисловій основі. Політику визначає домінування традиціоналістів з відповідними підходами до модернізації країни.

Такі реалії в основному унормовані відповідною законодавчою базою. А це (з 24 серпня 1991 року) — 997 первинних законів, 2799 змін до них, 1191 — міжнародних договорів.

Разом з тим очевидним є й те, що значною мірою право пристосовували до умов, які склалися з об'єктивних і суб'єктивних причин на різних відрізках цього етапу. Причому далеко не завжди сприятливі для країни. Відтак часто діяли за принципом «на вчора». Мало місце й підлаштування права під персональні бачення і навіть вимоги прийняття законодавчих рішень. Змінами до законів нерідко заміняли «діри», «гасили» пожежі. Промовистий факт: із 2799 законів у вигляді змін, 1053 прийнято за останні п'ять років (з 1 вересня 2008 по 14 жовтня 2013 року).

На 90% законодавча ініціатива належить народ-

ним депутатам, що загострює проблему експертизи законопроектів на корупційну їх складову.

Слід також нагадати, що в Україні й досі діють радянські акти: три кодекси (про працю, житловий, про адміністративні правопорушення), додаток до Кримінального кодексу 1960 року та майже 20 законів УРСР. А також до 50 урядових декретів, незважаючи на конституційну вимогу регулювання відповідних суспільних відносин виключно законами.

На мій погляд, акцентувати увагу на такому потрібно ще й з огляду на масштаб ключових проблем ХХІ століття. В принципі сьогодні очевидні основні тенденції майбутнього, що дозволяє передбачати виникнення тих чи інших завдань. Проте на глибші осмислення ми не здатні через світосистемну кризу, помножену на глобалізацію. Спроможність адекватно реагувати на нові виклики та загрози лише через засвоєння попереднього досвіду вже далеко не є достатньою. І не лише в рамках окремо взятих держав, а також в глобальній системі міжнародного співжиття.

Потреба думати і працювати над правовими контурами майбутнього особливо важлива для України. Нам не можна скопитися виключно на полі-

тику вестернізації — відтворення західного способу життя та західних ідеологічних стандартів без будь-якої опори на національний ґрунт. Інакше надалі залишаться лише перекладати європейські закони на українську мову та вимушено доведеться тотально переглянути чинну нормативно-правову базу.

Відомий дослідник Ерік Хобсбаум точно підмітив домінуючу сучасності: «зараз жодна держава не може зробити того, що кожна з них легко робила у ХХ столітті, — примусити мільйони своїх громадян піти й віддати своє життя в ім'я своєї країни. ... Прості люди більше не хочуть, щоб ними управляли».

У цьому зв'язку потрібна солідна дискусія щодо конституційних змін, які є назрілими. У тому числі через розмивання законодавчої та практичної застосування конституційних основ нашого життя. І насамперед у напрямку гарантування народовладдя як основного принципу конституційного устрою.

Рамки Конституційної асамблеї для цього завужкі.

Двічі повторена конституція свою історичну роль виконала. Як мінімум, так вважається.

Відповідно особливої гостроти набувають питання змісту діяльності влади та її функцій, співвідношення легітимності влади і довіри до влади. Це — по суті центральна проблема: правова і політична.

На зміну бачення народу як виборця має стати розуміння його як контролера, як носія вето, як судді. Повинні запрацювати інститути безпосередньої демократії. Взагалі конституцію треба розглядати як закон не тільки для держави, а й суспільства.

Потребує об'єктивного аналізу правова основа місцевого самоврядування, яка, утім, все ще не створена. А те, що є — спотворена. Так, до закону УРСР «Про місцеві ради народних депутатів Української

РСР та місцеве самоврядування» (1990 рік) було внесено 13 змін. Наступні такі закони (1992 і 1997 року) переглядалися 75 разів. З 1989 року Україна знала п'ять законів про місцеві вибори із 21 зміною до них.

Лише з 2010 року відповідний закон вже переглядався сім разів. Така ж доля спіткала й сім законів про вибори народних депутатів України. Вони змінювалися 34 законами. Побіжно зазначу, що й новий законопроект із європейського пакета також несе на собі відбиток політичного моменту.

Прописані в Конституції система розподілу влади та принцип стримування й протизаг сьогодня ускладнюють ситуацію і створюють такий механізм влади, який не може ефективно функціонувати у швидкозмінному політичному кліматі. Реально домінує виконавча влада і відбувається зрощування гілок влади. Цьому є об'єктивні причини, аж до пояснення тим, що формальна демократія переживає сутінки.

Вчені звертають зараз увагу на те, що очікувана четверта хвиля демократії, яку мали викликати коаліції та мережеві революції, перекривається, судячи з усього, сплеском авторитаризму у новій цивілізаційній ситуації — кризі ліберальної демократії та її політичної системи.

Потрібна серйозна перебудова політичної системи. У тому числі й через усвідомлення прагнення людей до більшого впливу на суспільні процеси. Його врахування ставить на порядок денний необхідність підсилення ролі парламенту. Для забезпечення діалогу і компромісів, консолідації інтересів нації, надійного контролю виконавчої влади. Для стратегічних відповідей на зміни у вимогах громадськості до представництва її інтересів.

Тезово скажу про те, що остаточної визначеності потребують питання судової реформи, статусу суд-

дів. Прагнучи їх незалежності від інших структур, не повинні отримати їх незалежність від громадян і навіть країни. Належить звернути серйозну увагу на конституційно-правові основи економічної і соціальної політики держави. Надалі обмежуватися гаслами, що Україна — соціальна держава, вже явно недостатньо.

Шановні колеги! Мені бачиться, що за 20 років НАПрН вийшла на таку якість, коли може і повинна взяти на себе статус головного конструктора і експерта формування правової системи в Україні.

Вона зобов'язана забезпечити розробку кадрової політики і очолити контроль за здійсненням кадрової роботи у сфері підготовки наукових кадрів та спеціалістів у галузі права.

На початок 2013 року в Україні налічувалось 491 доктор і 4021 кандидат юридичних наук. Вони мають продуктивний вік: 54 роки — доктори наук, 40 років — кандидати наук. У той же час половина докторів не займаються науковою діяльністю, понад 60% кандидатів наук не опублікували за минулий рік жодної роботи у фахових виданнях. Це у багатьох випадках політики і чиновники, для яких атестат є обов'язковим елементом «джентльменського набору».

Треба більш принципово подивитися на вузи, у яких навчаються студенти за напрямом «право». Серед закладів І-ІІ рівня акредитації молодшого спеціаліста готують 49, у тому числі 28 приватних, бакалавра — відповідно 9 і 7. У вузах ІІІ-ІV молодших спеціалістів — відповідно 57 і 20, бакалаврів — 109 і 37, спеціалістів — 91 і 30, магістрів — 75 і 24.

А що Україна отримує на виході, очевидно, всім відомо.

Залишається висловити надію і віру в те, що здобутки і потенціал академії дозволяють їй бути причетною і співвідповідальною фактично до всіх і за всі процеси в Україні.

Тим більше, академія має підтримку від Президента, Верховної Ради і Кабінету Міністрів України.

Володимир ЛИТВИН, голова Комітету з питань національної безпеки і оборони.

Об'єднати дві служби і зберегти захист громадян

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Наміри об'єднати Державну службу зайнятості України з Державною інспекцією України та утворити єдину структуру — Державну службу з питань праці та зайнятості — було розглянуто на круглому столі у Комітеті Верховної Ради з питань соціальної політики.

Заступник Голови Верховної Ради України Руслан Кошулинський у вступному слові привітав те, що профільний комітет так максимально швидко відреагував на ініціативи уряду. Він назвав запропоноване для обговорення питання «досить складним», враховуючи його вагу для суспільства. Адже ці дві організації різні за своєю суттю — у законодавчому плані, у фінансуванні та матеріальному забезпеченні. Головним, на думку Р. Кошулинського, в разі об'єднання двох структур виконавчої влади має бути недопущення зниження механізму соціального захисту людей.

Заступник міністра соціальної політики В'ячеслав Коломієць повідомив, що міністерство розробило

проект Указу Президента України «Про Державну службу України з питань праці та зайнятості», головним завданням якої має стати ефективний захист кожного працівника на всіх етапах трудового процесу, починаючи від прийому на роботу і закінчуючи розірванням трудових відносин з роботодавцем. «Об'єднання служб повинна стати своєрідним будинком праці як для робітників, так і для роботодавців, — сказав він. — Людина має знати, що саме в об'єднаній службі вона зможе отримати всі послуги, всю інформацію, яка стосується працевлаштування, професійного навчання, а також захист трудових прав». Така служба має допомогти безробітним знайти нову роботу, отримати заборговану зар-

плату на попередньому місці праці, захистити від незаконного звільнення, сприяти професійному навчанню та перепідготовці, підвищенню кваліфікації, відкриттю власної справи. На думку уряду, Державна інспекція з питань праці нині практично позбавлена дієвих механізмів і має обмежений потенціал. Окрім того, дуже малий штат державних інспекторів з питань праці — лише один на район, що унеможливорює проконтролювати всі випадки звільнення працівників.

Голова Комітету з питань соціальної політики та праці Петро Цибенко повідомив, що направив лист Прем'єр-міністру України та запит до європейських структур, зокрема, Міжнародної організації праці щодо ініціатив уряду про об'єднання двох органів виконавчої влади в єдину державну службу з питань праці та зайнятості. При цьому парламентарій наголосив, що не можна допус-

тити руйнування системи соціального страхування.

Голова підкомітету з питань регулювання трудових відносин та зайнятості населення Комітету з питань соціальної політики та праці Світлана Фабрикант поінформувала, що після повідомлень у ЗМІ про наміри злиття двох структур в одну в комітеті було створено робочу групу. За словами депутата, таке злиття є необґрунтованим і може погіршити і без того не бездоганну роботу в цьому напрямку. Адже функції у двох служб абсолютної різні: Державна служба зайнятості є соціальною структурою, а Інспекція — контролюючим органом. Окрім того, висловила занепокоєння з цього приводу. На думку депутатів, фінансування нової служби здійснюватиметься за рахунок коштів Фонду зайнятості, третину якого становлять роботодавці того, що порушить ратифіковану Конвенцію МОП №81, якою забороняється мати пряму чи непряму зацікавленість

у справах підприємств, які перебувають під контролем. Нині Служба зайнятості та Держпраці мають різні джерела фінансування — Служба зайнятості фінансується за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття, а Держпраці — за рахунок коштів держбюджету. І, як зазначалося під час обговорення, злиття двох структур потребуватиме внесення змін до законодавства, призведе до зростання витрат і може спричинити погіршення соціального захисту безробітних. Крім того, статтею 46 Конституції України визначено, на реалізацію яких прав громадян спрямовуються кошти фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування — хвороба, старість, безробіття тощо. Тому фінансування Інспекції праці з коштів Фонду суперечитиме Конституції, — вважають у профільному парламентському комітеті.

Учасники круглого столу закликали ще ґрунтовніше вивчити та обговорити ініціативу об'єднання Державної служби зайнятості та Держпраці. Пропозиції учасників заходу будуть викладені у рекомендаціях комітету.

* Показник рівня безробіття за даними Держстату у I півріччі 2013 року становив 7,5%, що на 1,1% вищий, аніж у докризовий період (2007-2008 рр.) Із 20,4 мільйона зайнятого населення лише близько 13 млн. осіб є застрахованими, тобто працюють в офіційному секторі економіки. Решта отримують зарплати «в конвертах».

* Протягом 9 місяців 2013 року державні інспектори з питань праці Держпраці України провели 28 тисяч перевірок на 24 тисячах підприємств. У ході перевірок виявлено 81 тисячу порушень законодавства про працю та загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Олександра КУЧЕРЯВА.

Президент у Мінську зустрічається з лідерами СНД

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Порядком денним засідання передбачені питання щодо ключових напрямів розвитку Співдружності та поглиблення багатосторонньої співпраці. Зокрема, планується ухвалити рішення щодо оголошення 2015-го Роком ветеранів Великої Вітчизняної війни 1941—1945 рр. у СНД, а 2014-го — Роком туризму, а також стосовно реалізації низки міждержавних програм, спрямованих на боротьбу зі злочинністю.

У ході візиту до Білорусі Віктор Янукович планує провести низку зустрічей зі своїми колегами. Зокрема, учора мали відбутися переговори з Президентом

РФ Володимиром Путіним, однак на момент верстки номера інформації про їх зміст не надходило.

«Засідання Вищої Євразійської економічної ради на рівні глав держав стане гарною нагодою для української сторони обмінятися думками щодо стану та перспектив розвитку започаткованої у травні цього року поглибленої взаємодії нашої держави з Євразійською економічною комісією, а також розглянути напрями взаємовигідного співробітництва в умовах очікуваного запровадження зони вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом», — зазначив напередодні візиту Віктора Януковича керівник Головного управління з питань міжнародних відносин адміністрації

Президента України Андрій Гончарук, інформуює прес-служба глави держави.

Фото Михайла МАРКІВА (прес-служба Президента України).

Треба говорити як рівний з рівним

ДУМКА

Дві новини з Росії стали свідченням зміни вектора зовнішньої політики щодо України. Це, по-перше, — небажання голови Державної Думи Сергія Нарішкіна приїхати до Дніпропетровська для участі в 11-му засіданні Міжпарламентської комісії зі співробітництва. І по-друге, — учора в Мінську зустрілися й провели переговори президенти Віктор Янукович і Володимир Путін.

Зв'язок цих подій очевидний, враховуючи приховані механізми роботи Володимира Путіна. Росії не вдалося втягнути Україну у сферу свого впливу. Схоже, що в Кремлі змирилися з тим, що з Києвом треба говорити на рівних, — «керівною політичною ллялкою» Україна не буде. Цікаво, що навіть у Москві говорять про те, що критика сусіда, вал злісних статей і телепередач на федеральних каналах «був для внутрішнього користувача».

Британський журнал «Economist» написав, що «українцям треба поставити пам'ятник Володимирові Путіну як людині, що зробила більше, ніж будь-хто з українських політиків, для інтеграції в Європейський Союз». Що більше погроз лунало з вуст високопоставле-

них керівників Росії, то більше посилювалося враження, що Москва розмовляє не з українцями, а із внутрішньою російською аудиторією. А головне — кануло в Лету «відчуття доленості» моменту, потреби вибирати Українці між асоціацією з ЄС і свіжоприготовленою російською колоніальною ініціативою — Митним союзом.

Про те, що президент РФ Володимир Путін після переговорів у Мінську із Президентом України Віктором Януковичем змінив «тональність» російської зовнішньої політики щодо України, свідчать низка принципів кадрових відставок з адміністрації та уряду Росії. Стали непотрібними для Кремля багато одіозних українкофобів.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

На порядку денному саміту ЄС — нелегали і сусіди

У Брюсселі триває саміт Євросоюзу, особливою темою якого стала нелегальна імміграція. Останнім часом чотирьох осіб загинули під час спроби дістатися країн ЄС на невеликих суднах через Середземне море. Зокрема, глава МВС, віце-прем'єр Іта-

лії Анджеліно Алфано заявив, що Європа повинна допомогти його країні в питанні охорони кордонів, бо зараз Рим вирішує загальноєвропейське завдання боротьби з нелегальною міграцією поодиночці.

Сьогодні день зустрічі у верхах буде

присвячено насамперед підготовці до саміту «Східного партнерства», що відбудеться 28—29 листопада у Вільнюсі. Європейські лідери оцінять готовність України виконати умови для підписання угоди про асоціацію з ЄС.

Меркель вимагає пояснень

Канцлер Німеччини Ангела Меркель зажадала роз'яснень від президента США Барака Обами у зв'язку з інформацією про те, що американські спецслужби прослуховували її мобільний телефон. Пані Меркель дала зрозуміти, що такі дії серйозно підривають довіру між друзями і союзниками. Утім

прес-секретар Білого дому Джей Карні у відповідь запевнив: «Сполучені Штати не прослуховують і не прослуховуватимуть розмови канцлера Німеччини».

Німецька влада не розповідає, звідки отримала інформацію про можливе прослуховування телефону канцлера, але журнал «Шпігель» стверджує,

що підозри ґрунтуються на результатах проведеного ним розслідування. Водночас Європарламент у зв'язку зі шпигунським скандалом резолюцією рекомендував призупинити дію договору про передачу банківських даних американській владі у рамках боротьби з тероризмом, інформує «Бі-бі-сі».

Гранти на освіту

Старшокласники Івано-Франківщини змагатимуться за іноземні гранти. За сприяння департаменту освіти, науки, сім'ї, молоді та спорту ОДА, громадської організації «Асоціація студентського самоврядування Прикарпаття» та компанії «Ін-

фо-міст» у школах області пройдуть олімпіади з англійської мови для учнів 10—11 класів. Переможці отримають кошти на навчання у вищих навчальних закладах Канади, Англії, Польщі та Чехії.

Змагання відбуватимуться у два тури. Спо-

чатку тестування з англійської мови та написання конкурсних есе. Далі з фіналістами першого етапу проведуть індивідуальні співбесіди. Переможців назвуть у грудні цього року. Участь в олімпіаді є безкоштовною, сума гранту — 50 тисяч доларів.

Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківська область.

Військові Єгипту і Таїланду на КрАЗах

Кременчуцький автозавод днями відвантажив півсотні автомобілів-паливозаправників Міністерству оборони Єгипту. Зелене світло на їх шляху запалили після інспекційних випробовувань представниками замовника. Останні констатували: призначені для транспортування світлих нафтопродуктів українські КрАЗи з цистернами обсягом 12 кубічних метрів придатні для експлуатації на будь-яких дорогах, а також в умовах бездоріжжя. Особливо цінують їх ще й за міцність рами та можливість відбору потужностей від обох кор-

бок — перемикання передач і роздавальної. Така універсальність дає можливість монтувати на виготовлені в Кременчуці великовагові різні установки.

Зацікавлена нашими автомобілями і Королівська армія Таїланду. Нещодавно АвтоКрАЗ виграв тендер на постачання військовим цієї країни партії автомобілів-усюдиходів. Конкурс за право здійснювати його відбувався в умовах жорсткої боротьби з власниками відомих автомобільних брендів із інших країн. Ці вантажівки вже відвантажено замовнику.

Василь НЕЇЖМАК.
Полтавська область.

ПЛАНЕТА

Діаспора досі чекає відкриття меморіального комплексу в Сагрині

У Луцьку завершилася зустріч представників українських громадських організацій Польщі та Білорусі. Учасників привітали голови облдержадміністрації Борис Клімчук та обласної ради Володимир Войтович. Багато слухачів проблем висловили присутні на форумі Генеральний консул України в місті Любліні (Польща) Іван Грицак та Генеральний консул України в місті Бресті (Білорусь) Олег Мисак.

Одним із найболючіших питань життя українців у Польщі і Білорусі є збереження національної автентичності, мови. З цим дещо кращі справи в наших земляків у Польщі, де нині діють українські школи, є україномовні дитсадки, видають українські газети. В Білорусі, де відсоток українців значно вищий, ніж у Польщі, на жаль, немає жодної української школи. Серйозною проблемою, про яку говорив Іван Грицак, є стан православних і греко-католицьких кладовищ в колишніх українських селах на Холмщині, Підляшші, Надсянні. Таких у Польщі сьогодні — 1686. Спроби волонтерів з Волині, яких вже кілька років очолює начальник відділу охорони культурної спадщини Луцької міської ради Сергій Годлевський, привести хоч частину з них у належний стан, очікуваного результату не дають: розчищені кладовища знову швидко заростають, бо потребують постійного догляду. Одним із можливих варіантів виходу із цієї ситуації, говорилось на зустрічі, могло б стати укладання угод між гмінами і сільськими радами про догляд за католицькими кладовищами на території України і православними та греко-католицькими — у Польщі.

Голова відділення Організації українців у Польщі Степан Мігус повезе на згадку про перебування в Луцьку календар «Голосу України» на 2014 рік.

Також обговорювалося питання вшанування пам'яті жертв україно-польського протистояння в 1940-х роках. Зокрема, відкриття на належному міждержавному рівні збудованого вже кілька років тому меморіального комплексу на кладовищі в колишньому українському селі Сагринь у Польщі.

Член правління Організації українців у Польщі, голова відділення ОУП в місті Ольштин Степан Мігус наголосив на потребі тісніших культурних зв'язків з прикордонними областями України. У цьому місті, розташованому на півночі Польщі, за більш як 800 кілометрів від Луцька, є вулиця Тараса Шевченка, школи з українською мовою навчання. Дітям дуже хочеться побувати в Україні. Колись таку нагоду вони мали завдяки співпраці з Рівненською облдержадміністрацією, яка щороку приймала на відпочинок по 40 дітей з Польщі.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.
Фото автора.

ФОТОФАКТ

Осколок метеорита, який минулого тижня підняли з дна озера Чебаркуль і перевезли до Челябінського краєзнавчого музею, став повноцінним музейним експонатом у складі постійної експозиції. Найбільший фрагмент «челябінського метеорита» вагою 600 кілограмів розмістили в галереї земних зразків гірських порід, у розділі геології.

Фото Photoshot/Укрінформ.

У Львові двірник затримав злодія, який намагався проникнути у квартиру. Андрій Тютюнків схопив злочинця і тримав його до прибуття правоохоронців, отримавши тілесні ушкодження. Хороброго двірника відзначають премією та компенсують витрати на лікування, *повідомляє Укрінформ*

Під час пожежі в сімферопольському магазині побутової техніки, яка сталася вночі 24 жовтня, постраждала і студія кримської телекомпанії «Неаполь», що розташовувалася в сусідній із торговельним центром будівлі. Вогнем знищено меблі та побутову техніку на площі 1200 квадратних метрів, *передає кореспондент УНН*

Донецьк може опинитися під загрозою підтоплення

Це станеться, якщо шахту імені Горького, яка відкачує основну масу води з міських вуглевидобувних підприємств, можуть відключити від енергопостачання за борги. Таку тривожну інформацію оприлюднили у профспілці працівників вугільної промисловості. Ця шахта не видобуває палива, але має статус міської «водокачки»: щогодини відкачує 1,5 тисячі кубометрів шахтних вод, забезпечуючи роботу інших вугільних підприємств міста. Якщо насоси зупиняться, це може призвести до підтоплення не лише гірничих виробок, а й житлових будинків.

А така загроза, на думку профспілкових лідерів, реальна: підприємство не отримує із державного бюджету кошти на оплату за спожиту електроенергію з 2011 року. Борг сягнув майже 83 мільйонів гривень — із них 30 мільйонів — за дев'ять місяців цього року. Раніше шахта імені Горького мала так звану екологічну бронь. Це означало, що агрегати, які впливають на без-

пеку гірників та навколишнього середовища, не могли бути відключені за жодних обставин. Але наприкінці серпня цього року енергопостачальник визначив величину екологічної броні енергоспоживання для шахти на нульовому рівні. Таким чином, зазначають у профспілці, на підприємстві можуть зупинитися вентилятор головного провітрювання, підйоми,

водовідливи, що позначиться не лише на безпеці робітників, а й на екологічній ситуації в обласному центрі. Тому голова Донецької об'єднаної територіальної організації профспілки Євген Бондаренко направив листи до керівників міста, області і територіального управління Держгірпромнагляду в області із проханням допомогти в погашенні заборгованості шахти за електроенергію і встановити для підприємства «екологічну бронь».

В енергопостачальній компанії «ДТЕК ПЕС-Енерговугілля» повідомили, що проводять переговори з шахтою імені Горького та сподіваються спільно із представниками місцевої влади знайти вихід із ситуації, що

склалася. «Згідно із законодавством України, енергопостачальні компанії не мають права постачати електроенергію безплатно. Але ми розуміємо, що шахта через недофінансування із держбюджету нині перебуває у складному становищі, і ми всіляко йдемо їй назустріч. У нас є діалог.

Сподіваємося, що за підтримки місцевої влади проблемі заборгованості шахти буде розв'язано», — зазначив директор компанії Ігор Коваль.

Ліна КУЩ.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Трамваї перетворилися на експонати

Сьогодні у Вінниці парадом ретро-трамваїв пасажирам нагадають про те, що саме у жовтні 1913-го у місті над Південним Бугом з'явився новий вид транспорту. Урочистості з нагоди ювілею відбудуться у комунальному підприємстві «Вінницьке трамвайно-тролейбусне управління», де напередодні відкрили музей трамвая.

На відкритому майданчику представлено п'ять вагонів різних часів, а поруч у збудованому павільйоні — експонати, документи і фотографії з історії розвитку електротранспорту. Всі музейні вагони відремонтовано. Вони, прикрашені ювілейною атрибутикою, проїдуться усіма нинішніми маршрутами

міста. Зберігся також один з перших вагонів, яким перевозили пасажирів у далекому 1913-му. Але його не вдалося поставити «на ноги», бо він у дуже «престарілому» стані.

Першу трамвайну колію, довжиною 9,5 кілометра, було прокладено у Вінниці від колишньої жіночої гімназії (нині — міська за-

гальноосвітня школа №2) до залізничного вокзалу. Загалом тоді пасажирів перевозили у семи вагонах бельгійського виробництва. Нині загальна мережа трамвайної колії становить 43 кілометри.

Напередодні ювілею на підприємстві завершили будівництво сучасного мийного комплексу, вартістю 2,5 мільйона гривень. Миття вагонів повністю автоматизоване. Продуктивність нового комплексу — 60 вагонів на добу.

Віктор СКРИПНИК.
Вінниця.

Порт «Южний» переміг у екологічному конкурсі

Із 105 заявлених організацій-учасників Державне підприємство «Морський торговельний порт «Южний» став переможцем у номінації «Системний підхід до управління і впровадження більш чистих технологій виробництва». Всеукраїнського екологічного конкурсу «Екологічна якість і безпека». Про це «Голосу України» повідомили у пресслужбі адміністрації морського порту «Южний».

Конкурс відбувався у два етапи: регіональний і всеук-

раїнський. У регіональному відбірному турі конкурсна комісія приділяла увагу саме тим підприємствам, які продемонстрували високі показники виробництва і якості продукції, але при цьому системно дбали про поліпшення екологічних аспектів своєї діяльності та досягли в цьому напрямку значних результатів.

Відбір номінантів проводився за підтримки Державної екологічної інспекції України. Критерії були досить жорсткими, з понад

сотні заявлених організацій регіональний тур пройшли лише 64. А переможцями стали одинадцять.

Екологічна політика ДП «МТП «Южний» спрямована на чітке дотримання природоохоронного законодавства, раціональне використання природних ресурсів, зменшення обсягів викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря, викидів в акваторію порту.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеська область.

ФОТОФАКТ

У Львівській філармонії триває ювілейний цикл авторських концертів народного артиста України, Героя України, лауреата Національної премії ім. Т. Шевченка, композитора Мирослава Скорика. «Тиждень музики Мирослава Скорика» присвячений 75-річчю видатного українського композитора.

Фото
Євгенія КРАВСА.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Субсидію отримують менше половини ОХОЧИХ

Майже чотири тисячі сімей Дніпропетровська одержали субсидії на оплату житлово-комунальних послуг нинішнього опалювального сезону. Це менше половини тих, хто звернувся із заявами у відповідні служби. Головний фахівець управління праці і соцзахисту міськради Наталія Сушкевич уточнила, що серед тих, хто звернувся, — майже 800 сімей, які мають заборгованість за комунальні послуги, і 343 сім'ї, які одержали субсидію як винаятк з рішенням спеціалізації. У службі зазначають, що мешканці студентських гуртожитків також мають можливість оформити субсидію. Однак із 68 студентів, які звернулися, таке право одержали лише п'ятеро. Сім'ї, які не мають права на отримання субсидій на загальних підставах, можуть звернутися у відповідну комісію райвиконкому.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

ЦИФРА

Майже 1900 жінок служать і працюють у Військово-Морських Силах України. 93% з них служать за контрактом.

Микола МАГДИЧ.
Севастополь.

Цукор варитимуть лише три заводи

Цього сезону в Харківській області працюватимуть лише три цукрові заводи з восьми вцілілих. Раніше тут діяло півтора десятка цукроварень. Генеральний директор асоціації «Харківцукор» Юрій Ільченко заявив, що підприємствами області на сьогодні виготовлено трохи більше 5 тис. тонн солоних кристалів, тоді як торік цей показник був у десять разів вищим. Заводам не вигідно виготовляти цукор, тому існує його надлишок і ціна на нього впала нижче собівартості. Тому цукрових буряків в області посіяли лише 12 тисяч гектарів за норми в 30 тисяч, заявив Ільченко. І зазначив, що прогно-

зований урожай у регіоні становить 420—430 тис. т буряків, а виробництво цукру — 51—52 тис. тонн. Враховуючи цукор, що залишився непроданим з минулого року, його дефіциту не очікується.

Микола КОСИЙ.

Замість уроків штукатурили стіни

Директори двох шкіл Коломийського району Івано-Франківської області замість уроків відправляли учнів 5—9 класів збирати картоплі у приватному господарстві. Так само учні Коломийського професійного ліцею сфери послуг замість того, щоб навчатися, виконували штукатурні роботи у приміщенні навчального закладу. Ці та інші факти незаконного використання праці неповнолітніх виявлено під час перевірок Коломийською міжрайонною прокуратурою. Тому міжрайонна прокуратура подала документи прокурорського реагування до районної та обласної державних адміністрацій з вимогою усунути порушення законодавства про освіту та притягнути винних осіб до дисциплінарної відповідальності.

Галина БРУХАЛЬ.

Санбюлетень

Усі виклики

відстежують на моніторах

У Луцьку за участю голів облдержадміністрації Бориса Клімчука та облради Володимира Войтовича відкрито центральну оперативну диспетчерську комунального закладу «Волинський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф». Центр розташований на вулиці Словацького на базі колишньої Луцької станції швидкої медичної допомоги. Щоб уникнути екстремальних ситуацій, диспетчерська обладнана аварійною дизель-генераторною установкою. Усі роботи, на які витрачено 3,1 мільйона гривень, виконані за кошти обласного бюджету.

Утворення ЦОД допомагає раціонально перерозподіляти місця перебування бригад швидкої медичної допомоги, що дало змогу прискорити їх прибуття на місце виклику. Сьогодні в Луцьку в 10-хвилинний норматив бригади «швидкої» вкладаються майже в 97 відсотках викликів, у сільській місцевості, а це Луцький і Рожищенський райони, — у 92 відсотках.

Зазначимо: нині в області 105 автомобілів швидкої допомоги обладнані системою GPS-навігації. Після її встановлення кількість викликів «швидкої» скоротилася на 27 відсотків. Це свідчить про те, що спеціаль-

ний транспорт медицини перестали використовувати не за призначенням.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

Голова обласної адміністрації Борис Клімчук знайомиться з роботою центральної диспетчерської.

Фото автора.

Сімейним лікарям — пошана і... нові авто

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

А у столиці ті, хто надає первинну медичну допомогу населенню, віднині їздитимуть до пацієнтів на нових автомобілях. «Відповідно до потреб усі райони міста отримують нове обладнання і транспортні засоби. Автомобілі допоможуть медикам оперативніше прибувати на виклики

пацієнтів, а в разі необхідності — доставляти їх до медичних закладів району. Нове обладнання в амбулаторіях загальної практики/сімейної медицини значно підвищить якість надання медичної допомоги. Крім того, в рамках реалізації медичної реформи, ініційованої Президентом України, місто й надалі вживатиме всіх необхідних заходів щодо поліпшення матеріально-технічного стану медичних закладів та соціального забезпечення лікарів», — зазначив заступник голови КМДА Віктора Коржа.

ЮНІСЕФ попереджає про небезпеку спалаху інфекційних захворювань

У Всесвітній день боротьби з поліомієлітом, який відзначали вчора, ЮНІСЕФ (дитячий фонд ООН) нагадує, що наша країна є однією з небагатьох у світі з високим ризиком спалаху поліомієліту у зв'язку з низьким охопленням дітей імунізацією.

Вірус поліомієліту циркулює в Ізраїлі. Ймовірні випадки захворювання були зареєстровані і в Сирії. Українські діти особливо вразливі, бо менш як 50% вакциновано проти поліомієліту.

«На відміну від хвороб, вакцини не вбивають. У не вакцинованих проти поліомієліту дітей хвороба може призвести до смерті та інвалідності на все життя. Вакцинація дуже важлива для захисту здоров'я дітей», — зазначає Юкіе Мокуо, голова Представництва

Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні.

Лобіювання проти вакцинації, скептицизм та дезінформація населення про щеплення в Україні є одними з причин швидкого зниження охоплення імунізацією. За даними опитування ЮНІСЕФ, лише 46% населення позитивно ставиться до імунізації. В Україні останнім часом це вже призвело до спалахів таких інфекційних захворювань, як: кір, краснуха, кашлюк та епідемічний паротит (свинка).

Вибухонебезпечна ситуація

Піротехніки знешкодили артилерійський снаряд

Місцевим мешканцем на вулиці Канальній в Ужгороді було виявлено артилерійський снаряд калібру 152 мм часів Другої світової війни. За словами піротехніків аварійно-рятувального загону спецпризначення, які знищили небезпечно знахідку, радіус розльоту уламків цього вибухонебезпечного предмета становить близько 750 метрів.

Василь НИТКА.

Ужгород.

Підірвався на гранаті

У майстерні власного будинку загинув 57-річний житель села Терпіння Мелітопольського району Запорізької області. Трагедія сталася, коли чоловік розбирав гранату часів війни.

Це сталося незважаючи на те, що в регіоні відпрацьована ціла система негайних дій із нейтралі-

зації вибухонебезпечних предметів. Коли не щодня, то вже точно щотижня сапери Головного управління Державної служби з надзвичайних ситуацій у Запорізькій області виїжджають на тривожні виклики. Зазвичай під час польових робіт, риття траншей чи ям продовжують знаходити цілі склади снарядів, авіабомб або мінометних мін як радянського, так і німецького виробництва...

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запоріжжя.

Храм міг злетіти в повітря

Три артилерійські снаряди калібру 85 мм було виявлено 22 жовтня під час земляних робіт на території Свято-Успенського собору в центрі Дніпропетровська. Донедавна тут розташовувалася міська лікарня № 10.

Боеприпаси витягли і транспортували на полігон, де знищили.

Вл. інф.

Дніпропетровськ.

РИНОК ПРАЦІ: ЛУГАНЩИНА

Вимушене скорочення колективу

Скорочення обсягів реалізації продукції на російському ринку погіршило економічний стан Стахановського вагонубудівного заводу. Підприємство змушене проводити велике скорочення трудового колективу. Луганський обласний Центр зайнятості Сергій Болотський, «сьогодні ми очікуємо в себе близько 700 колишніх працівників Стахановського вагонубудівного заводу, які можуть звернутися до нас по допомогу». Для розв'язання цієї проблеми будуть залучені фахівці із центрів зайнятості прилеглих міст.

Є робота, але немає фахівців. І навпаки

На Луганщині виникла невідповідність попиту здобувачів робочого місця й пропозицій роботодавців. Оскільки область має великий промисловий потенціал, тут потребують фахівців із технічною освітою і, насамперед, інженерів, а також — робітників. На ринку праці, наприклад, є дефіцит фахівців з обслуговування, експлуатації та контролю роботи технологічного устаткування, складання обладнання й машин, кваліфікованих інструментальників. Тим часом молоді люди такі пропозиції не розглядають, звідси й проблема безробіття серед молоді.

Алла АНТІПОВА.

Митниця дала добро. Зриву контрактів не буде

Харківський тракторний завод урегулював проблеми з митницею і працює у нормальному режимі. Про це вчора на прес-конференції в Києві заявив генеральний директор ХТЗ Владислав Губін.

«Сьогодні загроза зриву контрактів уже позаду. Трактори для Куби ми встигнемо зібрати вчасно. Співробітники підприємства стали до роботи 22 жовтня, після того, що як комплектуючі привезли з митниці», — повідомив він.

За словами Владислава Губіна, Харківською митницею Міндоходів проведено митне оформлення імпортованих товарів за наданими митними деклараціями.

«Щодо товару, однозначність класифікації якого вимагає додаткових лабораторних досліджень, ХТЗ (до остаточного одержання висновків митного органу) самостійно прийняв рішення на оформлення тимчасової митної декларації. Працювати без імпортованих запчастин підприємство не може, в Україні аналогів комплектуючим, що «застрягли», ніхто не виробляє», — пояснив керівник заводу.

Нагадаємо, 18 жовтня керівництво Харківського тракторного заводу оголосило про вимушену зупинку виробництва через проблеми з оформленням митних декларацій на комплектуючі та матеріали російських виробників — постачальників підприємства.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...овочевий бум у регіонах

Зокрема на Херсонщині, передбачаючи зимове подорожчання овочів, мешканці області посилено запасаются ними. Незважаючи на те що картопля в краї за лічені тижні подорожчала з 3,5 до 5—5,5 гривні за кілограм, обсяги її закупівлі збільшилися до 20,7 тисячі тонн — на 5,5 відсотка порівняно з минулорічними показниками, повідомляє прес-служба Херсонської облдержадміністрації. Утім, для місцевих виробників — це краплина в морі: урожай «другого хліба» в регіоні становить 296 тисяч тонн, тобто реалізувати аграрії змогли не більше однієї десятої його частини. Усе інше піде в сховища, які переважно є звичайними коморями, де картопля не стільки зберігається, скільки поволі псується. Тож втрати зібраного знову неминучі.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

...консультації податківців можна отримати по Скайпу

Уперше в Україні таку послугу впровадили в головному управлінні Міндоходів у Тернопільській області. Двічі на тиждень платники податків можуть поспілкуватися з консультантами в системі онлайн. Напередодні по Скайпу лише потрібно подати заявку.

Перші тижні показали, що нова послуга актуальна. Нею вже встигли скористатися понад сто платників податків, тож її планують зробити щоденною.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

...гуртом вишивають «Заповіт»

Велетенське полотнище «Заповіту» до 200-річчя Тараса Шевченка планують завершити майстрині вишивки Сарненського району Рівненщини. Колективно вишивати саме цей твір Кобзаря вирішили тому, що він є чи не найвідомішим у народі, його переказали понад 150 мовами світу.

Дизайн колективної вишивки розробили представниці любительського об'єднання «Самоцвіти Сарненщини». Вони підібрали візерунки, кольори та матеріал. Долучитися до вишивання зможуть майстрині з кожного села. Уже нині «Заповіт» вишивали в Немовичах і Карасині, Зносицах і Карпилівці.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

...у Миколаєві масово вирубують старі дерева

На найближчому засіданні миколаївського міськвиконкому одним із питань буде розгляд знесення 19 дерев біля будівлі облУВС. В основному це вікові сріблясті тополі. Чим вони завадили обласній міліції — невідомо, але пропонується пустити під сокиру практично всі дерева навколо адміністративної будівлі.

Нинішньої осені вулиці старого центру Миколаєва та деяких житлових масивів міста перетворилися на суцільний лісоопал. Нехай би прибирали порохняві стовбури, що віджили свій вік і готові впасти від сильного пориву вітру. Але десятки цілком здорових дерев — клени, акації, софори — засуджують до знесення просто через чийось примху. Наприклад, щоб розчистити місце для автостоянки біля Будинку культури «Молодіжний» або чергової заправки на проспекті Героїв Сталінграда...

Кілька десятиліть потрібно, щоб виростити із прутика-саджанця тінисте дерево, а зелених зон у посушливому Миколаєві й без того залишилося небагато.

Ірина НЕЖИГАЙ.

Миколаїв.

ФОТОФАКТ

У Закарпатському обласному художньому музеї ім. Й. Бокшая відкрилася виставка, присвячена 100-річчю з дня народження Василя Свиди — різьбяр, заслуженого діяча мистецтв УРСР, народного художника УРСР і лауреата Шевченківської премії.

Фото Сергія ГУДАКА (Укрінформ).

«Люди матеріальні й нерозвинуті, що прожили свою убогу юність у грязюці й випробуваннях і сяк-так виповзли на світ Божий, не вірують у жодну теорію. Для них не існує інших шляхів до благополуччя, окрім тих, якими вони самі пройшли. А часто до цих грубих переконань підмішуються ще грубіше почуття: мене, мовляв, не гладили по голівці, за що я буду гладити?»

Т. Шевченко. «Художник». 1856.

Відчути себе хрущем на його вишнях

УВАГА: КОНКУРС!

Редакція «Голосу України» оголошує для своїх читачів конкурс до 200-літнього ювілею Кобзаря. У цього конкурсу дві складові. Одна з них стосується обізнаності з художньою та поетичною спадщиною Тараса Шевченка. А друга, нехай це не сприймається як легковажність, передбачає своєрідне співавторство з великим поетом.

Однак — по порядку.

1. Вам пропонується фрагмент живописної чи графічної роботи Тараса Шевченка або рядок з його вірша, і треба буде назвати твір, з якого взято цей фрагмент.

2. У Шевченка є строфи, що закінчуються риторичним запитанням або своєрідною паузою чи недомовленістю. Вам треба продовжити вірш. Ви будете не перші — ще Пантелеймон Куліш, за життя Шевченка, вносив деякі корективи в його твори. Добрий Шевченко на те не сердився. Сподіватимемося, що й на нас, грішних, не розсердиться. Утім, наше з вами завдання не таке амбітне, як у Куліша, йдеться не про «покращення», а лише про спробу уточнення власних уявлень про актуальність слова. Пе-

рефразовуючи Богдана-Ігоря Антонича, всі ми — хрущі, що живуть на вишнях, оспіваних Шевченком, і в кожного є

свій голос у великому хорі. Єдине побажання: не забувати, що стислість — сестра таланту, а «більше» не завжди означає «краще».

3. Третє завдання, як і друге, потребує допомоги Музи. Вам пропонується написати особисту віршовану посвяту Шевченкові. Обсяг — 4–8 віршованих рядків.

Конкурсні завдання, починаючи від сьогодні, публікуватимуться в рубриці «З Кобзарем у серці». Добірка виходить кожні два тижні, отже, вам варто надсилати свої відповіді протягом тижня, щоб ми встигли вмістити в наступному випуску найпомітніші з ваших листів. Звісно, це будуть лише попередні результати. А остаточні підсум-

ки конкурсу підіб'ємо напередодні ювілею Кобзаря, в березні 2014 року. Переможців визначатиме спеціальне редакційне журі. Передбачено премії: перша (1500 грн.), дві других (по 1000 грн.), три третіх (500 грн.). Переможці також отримають збірки творів Шевченка.

ОТЖЕ, ПЕРШІ ЗАВДАННЯ КОНКУРСУ

1. З якої акварелі Шевченка взято цей фрагмент?
2. Як би ви продовжили рядки:
*Ми восени такі похажі
Хоч крапельку на образ Божий.
Звичайне, що не всі, а так,
Хоч деякі...*

Це початок вірша 1849 року, написаного в армії. Можливо, рядового Шевченка покликав звук полкової сурми, і далі вірш пішов уже іншим руслом. А нам залишилася спокуса: що могло бути після тих трьох крапок? Завдання нелегке, але варте натхненної медитації. А втім, можете починати з третього пункту — з посвяти Тарасові.

Успіху вам!

Відповіді з поміткою «На конкурс» приймаються включно до 11 листопада за адресою: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4 або zaze@golois.com.ua.

Класика з ухилом 15 градусів

Відкрита репетиція вистави за творами Т. Шевченка «Сліпий» і М. Кропивницького «Невольник» відбулася в Донецькому національному академічному українському музично-драматичному театрі. У присутності журналістів режисер-постановник Ігор Матіїв роздав ролі артистам, а художник-постановник Андрій Романченко та артисти-вокалісти показали перші результати роботи. На цю постановку, приурочену до 200-річчя із дня народження Кобзаря, режисер отримав грант Президента України для молодих митців.

— До вибору матеріалу в театрі підійшли особливо ретельно. Не хотілося братися за якийсь розтиражований твір. На думку постановочної групи, це мала бути п'еса, яка відбиває важливі для нашого народу принципи й ідеали, — пояснила генеральний директор—художній керівник театру Наталія Волкова. — Наш вибір зупинився на поемах Шевченка «Невольник» і «Сліпий». У принципі, другий твір є пізнішою редакцією першого. На їхній основі Марко Кропивницький створив п'есу, а композитор Олександр Злотник — оперу у 1980-х роках. І ми подумали: чому б нам не

об'єднати всі ці твори? Тим паче, маємо всі творчі можливості для створення масштабної музично-драматичної вистави і прекрасно володіємо цим жанром.

Одна творча знахідка вже викликає і суперечки, і захоплення. Для більшої виразності художник запропонував зробити на сцені станок з ухилом 15 градусів. За словами Андрія Романченка, це створює інше сприйняття і вплив на глядача: «Захотілося відійти від ілюстративності та знайти якийсь образ — степ широкий. Як тло, яке ситуацію існування персонажів і образів». Художник і балет-

мейстер навіть знайшли в центрі міста похилу поверхню, спробували походити та потанцювати на ній — так, як це мають зробити артисти. У театрі запевняють, що технічні і фізичні труднощі не стануть на заваді.

У виставі не буде «закадрового голосу», а всі події розгортатимуться на очах глядача. Цьому сприятиме «кінематографічний» характер поеми Шевченка. Хоча віршований текст накладає певні зобов'язання на артистів, визнає Ігор Матіїв. «На те й існують складнощі, щоб ми їх поборолі, — зазначив він. — У нас такі майстри, які знають, як це робиться — може, потрібно лише пригадати».

Автором музичного оформлення і диригентом виступає Євген Кулаков, балетмейстером-постановником — Василь Маслій.

Прем'єра «Сліпого» має стати не просто ювілейною постановкою, а й подією в житті творчого колективу та постійно прописатися в репертуарі, переконана Наталія Волкова. Цю думку підтримує і режисер: «Сьогодні такі поняття, як честь, відповідальність, служіння своїй

батьківщині, знівельовалися. Принцип «сьогодні казки, а потім — особисте щастя» — призабутий. Шукатимемо такі виразальні засоби, які будуть зрозумілі молодому поколінню».

Постановка за творами Шевченка — не єдина новинка сезону. На донецьких глядачів чекають нові вистави: «Помри — я одружусь!» за п'єсою Едуардо де Філіппо, «Одруження» Миколи Гоголя на основній сцені, «Паніка» Мікі Міюлюахо на малій сцені та інші. До новоріч-

них канікул театр традиційно покаже прем'єру казки, а другу половину творчого року розпочне з репетицій вистави у постановці київського режисера Ігоря Славинського. Труп поповнилася трьома молодими акторами — випускниками Дніпропетровського театрального коледжу: новачків уже ввели до кількох вистав діючого репертуару, а повноцінний дебют відбувся у прем'єрі «Помри — я одружусь!»

Театр запропонує своїм відвідувачам узяти участь у народному рейтингу:

глядачі перших трьох показів кожної прем'єри зможуть визначити, чи сподобалася їм вистава, які актори запам'яталися. Постановка, яка набере найбільше голосів, закритиме сезон. Цього ж дня назвуть актора й актрису, які стали переможцями в номінаціях на кращу чоловічу і жіночу ролі.

Ліна КУЩ.

Донецьк.

На знімку: Василь Маслій, Ігор Матіїв, Наталія Волкова під час прес-конференції.

Фото Катерини ОНЕСКО.

Тема «Розритої могили» актуальна й нині

У рамках відзначення 200-річчя з дня народження Пророка України делегація представників громадських рухів із Києва побувала в місті Березані, що на Київщині. Саме в жовтні 170 років тому Тарас Григорович написав тут свою «Розриту могилу», де розкритикував підписання Богданом Хмельницьким нерівноправного договору з московським царем і окупаційні дії царату загалом.

Столична делегація познайомилася з місцевим музеєм та його легендарним директором — Галиною Риг. У свої 93 роки вона робить усе можливе, щоб пам'ять про Кобзаря жила не тільки серед жителів Березані, а й по всій Україні. Галина Лаврентіївна продекламувала вірш «Розрита могила» та розповіла присутнім про іс-

торію створення знаменитого твору.

На запрошення місцевої влади, яку представляли заступник міського голови Наталія Івашенко та начальник відділу культури і туризму Андрій Шевель, гості та березаньчани відвідали курган-могили, біля якої Шевченко й написав цей твір, та поклали квіти до пам'ятного знаку. Особ-

ливо розчулило присутніх покладання квітів п'ятирічною Софійкою Тихоновою з Березані (на знімку). Вона та березанські школярі щиро декламували вірші поета. Шевченковим «Реве та стогне Дніпр широкий...» продовжив урочистості міський хор «Вересень». З промовами про історичне значення «Розритої могили» та інших пророчих творів Кобзаря для сьогодення й майбутнього нашої держави виступили голова Спільки офіцерів України Євген Лупаков, історик-дослідник скіфського періоду нашої історії

Володимир Петрук, літературознавець з Переяслава Римма Товкайло та кобзар Микола Товкайло. На завершення заходу, який вирішили проводити щорічно, а капела виступили Іван Заєць з піснюю на слова Дмитра Павличка «Два явори» та Андрій Шевель з народною піснюю «Чорна рілля».

Було б добре, якби таку практику всенародного відзначення 200-річного ювілею перейняли й інші міста і села, де бував і творив Великий Кобзар.

Марина КРИВДА.

Фото Георгія ЛУК'ЯНЧУКА.

Про феномен Шевченка — і лірикам, і фізикам

За ініціативи ректора Київського національного університету імені Тараса Шевченка академіка Леоніда Губерського на виконання Указу Президента України «Про додаткові заходи з підготовки та відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка», розпорядження Кабінету Міністрів України «Деякі питання підготовки та відзначення 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка» затверджено план заходів з підготовки та відзначення цього видатного ювілею. Один із пунктів цього плану — читання факультативу «Феномен Тараса Шевченка у культурному і гуманітарному просторі України і світу», який проводиться для студентів усіх структурних підрозділів університету. Цікаво, що таке читання проводиться вперше в освітній практиці України загалом і КНУ зокрема. Про те, як відбувається читання факультативу, розповідає завідувач кафедри історії української літератури і шевченкознавства професор Оксана Слінушко (на знімку).

— Пані Оксано, те, що робиться вперше, завжди дається нелегко. Розкажіть, будь ласка, про мету запровадження такого курсу і як вам вдається її реалізовувати?

— Україна зацікавлена в тому, щоб 2014 рік було оголошено роком Тараса Шевченка у світі. Тож, певно, нам треба дбати про те, щоб насамперед якомога більша кількість наших співвітчизників не просто знала хрестоматійні шкільні фрази про Кобзаря, а й мала значно глибше і зріле уявлення про нього. А починаючи з молоді, студентів. Кафедра історії української літератури і шевченкознавства КНУ імені Тараса Шев-

ченка розробила програму цього факультативу. Власне, лекції про Кобзаря читаються у широкому гуманітарному контексті; вони збагачують кругозір студентів, подають феномен Шевченка у світлі найновіших інтерпретацій. Це, поза сумнівом, потрібно, образно кажучи, не лише лірикам, а й фізикам, тобто всім, хто претендує на почесне звання випускника нашого університету. Закладу, який носить ім'я Тараса Шевченка. І, незалежно від обраного фаху, кожен, хто одержує в нас диплом, просто зобов'язаний мати глибші знання про національного Пророка. А механізм реалізації дуже простий — по

п'ять лекцій на теми загальногуманітарні, цікаві для кожної мислячої людини.

— Чи є якийсь зворотний зв'язок зі студентами, які прослухають цей факультатив?

— Формою такого зворотного зв'язку є написання рефератів. У них студенти різних факультетів і різних спеціальностей викладають власне бачення феномена Тараса Григоровича. Велику кількість таких робіт, наприклад, подали студенти юридичного факультету, зокрема магістри.

— Цікаво. І яким власним баченням діляться майбутні юристи?

— Головне, що це не скачано з Інтернету, а

справді власне бачення, особистий погляд на засвоєний матеріал. А теми їхніх розробок найрізноманітніші. Наприклад, «Чим зумовлена світова велич Тараса Шевченка?», «Шевченків етап у розвитку національної свідомості», «Основні етапи життєвого шляху Т. Шевченка як прояв реалізації геніальної особистості у національній історії». Назву кілька тем рефератів, які варто відзначити: «Тарас Григорович Шевченко — геніальна особистість українського народу!», «Чим обґрунтовано необхідність міждисциплінарного прочитання феномена митця?», «Шевченкове кредо і сучасне відродження України», «Феномен Тараса Шевченка кризь призму його політичних поглядів», «Мое сприйняття феномена Т. Шевченка у світі», «Вплив творчості Тараса Шевченка на національну свідомість сучасників». Дуже цікавий реферат «Мое сприйняття феномена Тараса Шевченка». Зацитую студентку-юристку про те, чи потрібен курс: «Я вдячна, що було організовано факультативний курс лекцій, присвячений феномену Тараса Шевченка, тому що він допоміг мені поглянути на видатного поета з

другого боку. Якщо в школі ми традиційно вивчали біографію Шевченка, його творчість під девізом «Погляньте ж, браття, яка бідна у нас ненька-Україна!», то зараз я ознайомилася з ними в аспекті людської природи, світогляду Кобзаря, його життєвого стилю, ставлення до представників інших націй, Бога. ... Дякуючи факультативному курсу, я справді зацікавилася постаттю Тараса Шевченка, скачала аудіокнигу «Кобзар» та слухаю її по дорозі...»

— Отже, ви кинули зерно в благодатний ґрунт?

— Переконана, що факультатив — це не просто хороша ідея, а й місточок у майбутнє. Адже ми доносимо ширші знання про Кобзаря до студентської аудиторії — тих, хто завтра творитиме історію України. І йдеться, запевняю вас, не лише про 2014-й як рік Тараса Шевченка. А чому б не зробити так, щоб надалі цей факультатив став обов'язковим для студентів 1-го курсу не тільки нашого університету, а й усіх вишів України? Шевченко — постать, яка єднає українців у монолітну націю! І шанувати його потрібно не тільки напередодні 200-річного ювілею, а завжди, бо Шевченківська ідея — важлива складова державної ідеології.

Розмову вела Людмила КОХАНЕЦЬ.

Радив би їм дослухатися до голосу професіоналів.

Навколо місця встановлення пам'ятника Тарасові Шевченку у Вінниці давно ламають списи. Спершу міськрада ухвалила рішення про те, що Кобзар стоятиме на Театральній площі. Для цього навіть встановили гранітні підмостки. Згодом думку змінили і запропонували нове місце — на майдані Василя Стуса. Громадськість міста висловила проти двох пам'ятників в одному місці. Але навіть тепер, коли, здавалося б, справді знайдено простір, у який постать генія вписуватиметься гармонійно, дехто й надалі наполягає на тому, що пам'ятник має стояти на Театральній площі.

Ініціатори такої ідеї через благодійний фонд «Вінницька громада» також оголосили про збір коштів на «свій» пам'ятник Шевченку.

— Нам уже надходять пропозиції скульпторів, — каже один з ініціаторів ідеї. — Невдовзі міська влада матиме можливість переконатися у серйозності наших намірів.

Натомість міський голова Вінниці запропонував опонентам уважно прочитати Шевченка, який закликав до єдності.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця. Фото проекту пам'ятника надано департаментом інформаційної політики Вінницької міськради.

ПОДРОБИЦІ

Лист міністра

Міністр культури України Леонід Новохатько написав відкритого листа до шанувальників Тараса Шевченка.

Приводом стало поширення неправдивої інформації деякими інтернет-видаваннями про реставраційні роботи, які нині ведуться у Києві та на Черкащині до 200-ліття з дня народження Шевченка.

Зокрема, пишуть, що на подвір'ї музею Шевченка в Києві рийється котлован під паркінг, два бари та ресторан, що в музеї знято покрівлю й зрізано всі чавунні батареї опалення. А ще заплановано встановити ліфти — нібито необхідні цій двоповерховій споруді.

«Насправді, — пише міністр, — у котловані, виритому на подвір'ї музею, за проектом будуть розміщені гардероб і санвузли для відвідувачів, а також вентиляційне обладнання, що забезпечить температурно-вологісний режим (при його роботі виникає коливання ґрунту, тому його не можна розміщувати у приміщенні чи під ним)». Щодо батарей опалення: їх справді зрізано, але цим радіаторам «навіть не 50, а майже 70 років, і вони не обігрівали належним чином приміщення, тож їх давно пора замінити». Про покрівлю: «Дах у флігелі давно прогнів. Як можна зробити новий дах, не знявши старий?» І останнє: чи потрібні двоповерховому музеєві ліфти? «Потрібні! Бо всі люди, без вікових і фізичних обмежень, повинні мати можливість оглянути експозицію музею. Це елементарні речі, які є європейською нормою для театрів, музеїв, бібліотек і т. д.»

Отже, музеєві необхідна реконструкція. Ось ще одна цитата з листа міністра: «Правда в тому, що цей національний музей ніколи не мав ні кондиціювання, ні можливості підтримувати температурно-вологісний режим у залах і сховищах, ні пристойного гардероба, ні туалету, ні ліфта чи пандуса для людей з обмеженими можливостями. Справжньою бідою для приміщення став грибок, що ставив під загрозу здоров'я працівників. Останній ремонт тут було зроблено на початку 1980-х років».

Метаморфози імені

В Ірпені з Тараса Шевченка зробили... жінку! І зроблено це просто в центрі міста, на стіні одноповерхового магазину «Торговельний центр», на короткій вулиці, що носить ім'я великого поета. Тут, на стіні крайньої будівлі, з одного боку висить табличка, виконана українською («вулиця Шевченка») та іноземною («Shevchenko street»)

мовами, що відповідає вимогам Закону України «Про засади державної мовної політики». А з другого боку (на знімку) — тільки українською, але на російській кшталт («вул. Шевченко»). Отже, за українським правом, прізвище звучить так по-жіночому.

Нехай уже в сусідньому з Ірпенем Києві! Там на стінах будівель на бульварі Тараса Шевченка (поблизу Володимирського собору, приміром) висять, мабуть, ще з радянських часів, таблички, виконані винятково російською мовою: «бульвар Тараса Шевченка». Що є порушенням вищезгаданих засад державної мовної політики. А втім, хоч грамотно написано — на відміну від Ірпеня. Правду казав поет: «Якби ви вчилися так як треба!»

Олекса ВАЩЕНКО.

Фото автора.

До свого професійного свята — Дня міліції, котре відзначатимуть 20 грудня, 48 правоохоронців Кам'янка-Подільського та однойменного району справлять новосілля. 50 відсотків витрат профінансовано з держбюджету, а решту внесли самі міліціонери, інформує наш власкор Віра Шпильова

Укрзалізниця відкоригувала графік руху пасажирських поїздів у зв'язку з переходом 27 жовтня 2013 року о 4.00 за київським часом на зимовий час (стрілки годинника буде переведено на годину назад). Усі зміни було заздалегідь внесено та погоджено з адміністраціями сусідніх країн, повідомляє «Інтерфакс-Україна»

Кредитно-грошова стабільність — запорука ділової активності

АКЦЕНТИ

Національний банк оприлюднив щомісячний звіт про основні тенденції грошово-кредитного ринку за вересень, який свідчить про збереження фінансової стійкості банківського сектору.

Одразу скажу, обнадійливий звіт. По-перше, тенденція до збільшення депозитної бази від початку року нікуди не зникла — зросла на 13 відсотків. По-друге, стабільна гривня сприяє збільшенню залишків на рахунках, від початку року вони вже зросли на 72,5 мільярда гривень, а це добре відіб'ється на базі кредитування. Нарешті, вересень вочевидь додав оптимізму багатьом вкладникам. Останнього висновку я дійшов, побачивши національний прапорець на «Шкоді» свого сусіда, якого у дворі охрестили «Не промах». З'ясувалося, він розквітався з банком за кредит у валюті.

Нехай поодинокі приклади ще не аргумент для скептиків, але... «Не промах» користується незаперечним авторитетом уже тому, що в

магазинах завжди розраховується кредитною картою. І що колись усіх приголомшив — з'їздив у відпустку за гроші, взяті в кредит. «Не промаху» можна не довіряти, але прислухатися до нього, кажуть, варто. Його син входить до керівництва якогось комерційного банку. Поцікавився — справді.

«Не промах» молодший справляє враження не простого банківського клерка, а серйозного банкіра з системним баченням поточного моменту. Шойно я завів мову про переваги вересневого звіту регулятора, як він відкрив у своєму ноутбукі потрібну діаграму. За його словами, найприємніше, що у вересні кредитування зросло, здебільшого дякуючи підприємствам, які не бажано миритися з кризою, а також за рахунок сільськогосподарських підприємств, які продовжують кредити. І хоч якісних позичальників гостро не вистачає, добре, що, з одного боку, зросли кредити в національній валюті, а з другого — відбулося помірне зниження кредитів в

іноземній з боку населення. Це нівелює ризик падіння гривні і зміцнює довіру до банків з боку вкладників та кредиторів. (Мимоволі згадаю національний прапорець на «Шкоді» старшого «Не промаха»).

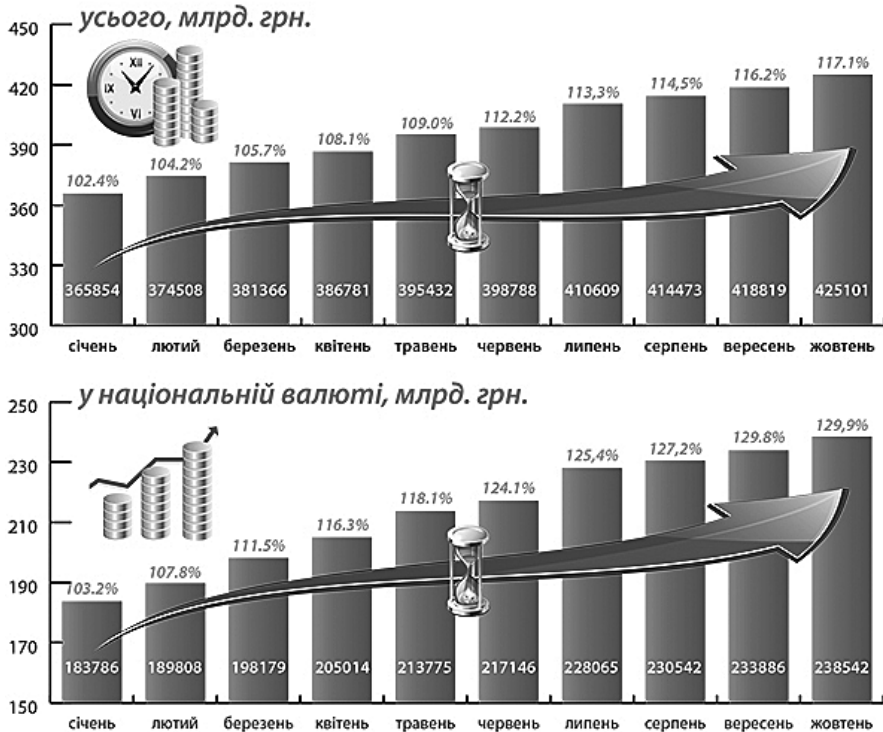
Своїми поглядами син дуже нагадує батька, тільки дивиться на тенденції дещо глибше. «Не промах» старший вважає, що успішна робота банків залежить від успіхів економіки. «Не промах» молодший — що вересневий звіт віддзеркалює сезонне пожвавлення ділової активності на зовнішньому і внутрішньому ринках... І обидва переконані, що результати вересня свідчать про збереження фінансової стійкості, яка наприкінці року логічно приведе до зниження ставок за кредитами.

Цікаво, що ці погляди поділяє переважна більшість банківських аналітиків, урядових — у тім числі. Недарма Урядовий портал розміщує динаміку депозитів фізичних осіб за місяцями.

Віктор ГРИНЕВИЧ.

Інфографіка з «Інформаційного бюлетеня КМУ».

Депозити фізичних осіб у 2013 році за місяцями

СПОРТ

Тепер маємо повний комплект нагород

У Сочі (Росія) фінішував Міжнародний дитячий футбольний турнір «Шкіряний м'яч-2013». Це своєрідна Ліга чемпіонів, адже боротьбу за нагороди ведуть команди з країн СНД, які виграли свої національні змагання на приз «Шкіряного м'яча». Успішно представили Україну та національну футбольну школу вихованці Кременчуцької ЗОШ №1 (Полтавська область, директор — Людмила Яшина). Команда «Кремін» виборола срібні медалі.

Наші школярі успішно пройшли груповий турнір, обігравши всіх суперників, і з п'ятнадцятьма очками посіли перше місце у групі А. Впродовж цього етапу вони пропустили лише один м'яч.

Фінальний поєдинок відбувався на Сочинському центральному стадіоні. На трибунах зібралося кілька сотень місцевих уболівальників та юні футболісти, які вже завершили турнір і прийшли підтримати кременчуцький «Кремін» і псковську «Бригантину».

Обидві команди не засиджувалися в оборо-

ні, а прагнули атакувати. У середині першого тайму несподівано помилився наш оборонець, і росіяни скористалися «подарунком» — 1:0. Звичайно, українські школярі не збиралися здаватися. Тож біля воріт псковської команди медалі частіше виникали небезпечні моменти. Упродовж зустрічі було подано з півтора десятка кутових, виконано чимало штрафних ударів. М'яч кілька разів влучив у поперечину та стійку, але вперто не йшов у ворота «Бригантини». Так все і закінчилося.

На таких турнірах у наших команд уже було

«золото» і «бронза». І ось кременчужани подавали Україні срібні медалі. Їх здобули: Данило Плаский, Денис Ліфанов, Роман Ядришников, Віктор Пилипенко, Валерій Полівець, Микита Дудка, Денис Галата, Іван Куць, Артем Хвойницький, Євген Маковецкий, Єгор Костін, Максим Васильєв. Команду готували тренери Антон Диндіков та Олександр Назаренко.

Юні футболісти з Полтавщини, крім срібних нагород, удостоїлися ще й двох кубків: за друге місце і «За велику дружбу». Один з індивідуальних призів також вирушив до України. Гравця «Кременя» Микиту Дудку визнано найкращим оборонцем турніру.

Нагороди командам також вручав президент Всеукраїнського клубу

«Шкіряний м'яч», заслужений майстер спорту, багаторазовий чемпіон і володар Кубка країни, капітан київського «Динамо» і збірної СРСР Андрій Біба. Після вшанування призерів він поділився враженнями:

— Як на мене, міжнародний турнір «Шкіряний м'яч» дуже потрібен нашим дітям. Саме на таких змаганнях перевіряється вишкіл гравців, відданість своїй команді, патріотизм. Приємно за кременчуцьких школярів. В їхній команді я побачив кількох хлопчиків, які здатні стати справжніми майстровитими футболістами. Український «Шкіряний м'яч» успішно завершив нинішній сезон. Та вже через деякий час ми знову стартуємо! Переконаний, що в цьому нам знову допоможуть директори шкіл, учителі фізкультури — справжні ентузіасти! Розраховуємо на традиційну підтримку Федерації футболу України, Асоціації аматорського футболу України на чолі з Федором Шпигом.

Голова Комітету з фізичного виховання та спорту МОН України, член Національного олімпійського комітету Євген Баженов привітав «срібну» команду ЗОШ-1 (Кременчук) з успішним виступом на міжнародній арені і побажав нових звитяг і високих оцінок з усіх предметів шкільної програми.

Микола МОТОРНИЙ. Сочі.

На знімку: команда ЗОШ-1 (Кременчук) — віце-чемпіон змагань. Фото автора.

Влаштували собі головний біль...

Футбол. Ліга чемпіонів. Груповий раунд. 23 жовтня.

Група А. «Манчестер Юнайтед» (Англія) — «Реал Сосьєдад» (Іспанія, Сан-Себастьян). 1:0 (Мартінес, 2, автогол).

«Байер» (Німеччина, Леверкузен) — «Шахтар» (Україна, Донецьк). 4:0. Голи: Кісслінг, 22, 72, Рольфес, 50 (п), Сем, 57.

«Байер»: Лено, Донаті, Спагич (Волльшайд, 56), Топрак, Бениш, Рольфес, Джан, Кастро, Сем, Сон (Гегелер, 71), Кісслінг (Дердйок, 76). Тренер — Самі Гююпя.

«Шахтар»: П'ятов, Срنا, Кучер, Ракицький, Шевчук, Гюбшман, Фернандо (Ілсіньо, 61), Коста, Тейшейра, Тайсон (Бернард, 46), Адріано (Феррейра, 78). Тренер — Мірча Луческу.

Рефері — Стефан Ланнуа (Франція). Леверкузен. «БайАрена». 25 184 глядачі. 16 градусів.

	В	Н	П	М	О
1. «Манчестер Юнайтед»	2	1	0	6—3	7
2. «Байер»	2	0	1	8—5	6
3. «Шахтар»	1	1	1	3—5	4
4. «Реал Сосьєдад»	0	0	3	1—5	0

Група В. «Галатасарай» (Туреччина, Стамбул) — «Копенгаген» (Данія). 3:1. «Реал» (Іспанія, Мадрид) — «Ювентус» (Італія, Турин). 2:1. «Реал» — 9, «Галатасарай» — 4, «Ювентус» — 2, «Копенгаген» — 1.

Група С. «Андерлехт» (Бельгія, Брюссель) — ПСЖ (Франція, Париж). 0:5. «Бенфіка» (Португалія, Лісабон) — «Олімпіакос» (Греція, Пірей). 1:1. ПСЖ — 9, «Олімпіакос» — 4, «Бенфіка» — 4, «Андерлехт» — 0.

Група D. ЦСКА (Росія, Москва) — «Манчестер Сіті» (Росія). 1:2. «Баварія» (Німеччина, Мюнхен) — «Вікторія» (Чехія, Пльзень). 5:0. «Баварія» — 9, «Манчестер Сіті» — 6, ЦСКА — 3, «Вікторія» — 0.

У багатьох, мабуть, склалося враження, що «Шахтар» не готувався належним чином до цього поєдинку. Тому влашту-

вав собі та своїм прихильникам такий головний біль, що його й аспірин не знімає. Навіть той всесвітньовідомий, котрий виробляють саме в Леверкузені.

Факт і те, що Луческу не вгадав зі складом. Хоча протягом стартового відрізка територіальною перевагою володів «Шахтар». Але насправді то була лише ілюзія. Господарі вправно застосовували зміну ритму, заманюючи донецчан до підготовлених пасток. На жаль, бразильська атака «Шахтаря» так і не показала потрібного класу. І насамперед тому, що оборона «Байера» знала, як протидіяти позиційному нападу суперника. «Фармацевти» вміло в'язали «гірників», коли ті намагалися контратакувати.

У першому таймі німецька команда лише раз відзначилася взяттям воріт донецчан. Найпомітніший на полі Кісслінг вра-

зив ціль ударом головою після передачі Донаті. Після перерви господарі запропонували швидкісну і потужну гру. План дій для них вдало написав молодий фінський тренер Гююпя. А футболісти зіграли точно за цим сценарієм: переконливо, добротно і сумлінно.

Протягом 15 хвилин «Байер» забив ще два м'ячі: спершу Рольфес реалізував пенальті за фол Даріо Срни проти Кісслінга, а потім Сем скористався виходом сам на сам із П'ятовим. Після цього гра «Шахтаря» повністю розклеїлася. Справу довершив Кісслінг, котрий скористався черговою неузгодженою донецької обороною.

Можливо, рефері інколи перегинав палицю. Особливо в епізоді з призначенням пенальті. Однак те, що об'єктивно підготовленіший суперник переконливо перегравав «гірників», сумнівів не викликає...

Ностальгія за проводовим радіо

ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧА

Читаючи листа Івана Никифоровича Кулакевича із села Глинне, що в Рокитнівському районі, згадала своє дитинство — літні канікули в дідуся та бабусі в селі на Житомирщині, коли ввечері, поправиши та повечерявши, вся сім'я слухала по радіо передачу «Театр біля мікрофона» (телевізори в ті часи були ще рідкістю). Схоже, така ностальгія за проводовим радіо і в Івана Никифоровича — людини з активною життєвою позицією, яка обстоює своє право отримувати таку послугу від «Укртелекому».

У листі до редакції І. Н. Кулакевич пише, що в його рідному селі така послуга практично наказала довго жити, а в його домівці радіоточка не працює з 1 травня 2013 року, хоч він і вніс абонплату. З цього питання І. Н. Кулакевич звертався і до відділення «Укртелекому» в райцентрі Рокитне, і на урядову лінію, і в редакцію нашої газети (рік тому). Івану Никифоровичу дали відповідь, яка, схоже, його не влаштувала. Тож із

абонентів. На 1 січня цього року тут було чотири абоненти, але на підставі письмових заяв, які надійшли в лютому, двома абонентам радіоточки було знято за нарядом. — Але у своєму листі Іван Никифорович пише, що

підвісі на опорах ліній електропередач ПАТ «Рівнеобленерго», оскільки сумісна підвіска кабельних ліній зв'язку і радіофікації не допускається з технічних причин. А в селі Глинне, де мешкає автор листа, у червні нинішнього року під час виконання ПАТ «Рівнеобленерго» робіт з реконструкції повітряних ліній електропередач із сумісною підвіс-

ністю два кілометри, що призвело до перерви в роботі мережі. До речі, роботи з реконструкції ЛЕП проводилися без попереднього узгодження з Рівненською філією ПАТ «Укртелеком». Згідно зі ст. 31 (п. 4, 5) Закону України «Про телекомунікації» замовники реконструкції та будівництва мостів, тунелів, колекторів, вулиць, шляхів,

кацій за власні кошти виконують роботи, пов'язані з упорядкуванням і перенесенням телекомунікаційних мереж, що перебувають у зоні забудови, відповідно до технічних умов, виданих власниками цих мереж. Але після завершення реконструкції ЛЕП роботи з відновлення ліній проводового радіомовлення замовником реконструкції ПАТ «Рівнеобленерго» не виконували.

— Такі роботи, як правило, виконуються «Укртелекомом» під час планового розширення чи будівництва мережі проводового радіомовлення. Але, враховуючи значну вартість відновлювальних робіт, термін окупності таких витрат, незначну кількість абонентів, таке розширення найближчим часом не планується, — коментує лист І. Н. Кулакевича перший заступник директора з питань продажу послуг Рівненської філії ПАТ «Укртелеком» Сергій Кельніч. — Тим часом мешканці села Глинне Рокитнівського району мають змогу користуватися послугами ефірного радіомовлення. Тож абонентам було запропоновано придбати ефірні приймачі з діапазоном FM-1 (вони дають змогу слухати першу програму УР та «Промінь») за кошти «Укртелекому», але вони відмовилися. Тим часом промисловість України не виготовляє приймачів ПМ, з інших країн СНД така техніка не імпортується. Тож в абонентів переважно радіоприймачі, придбані 30—40 років тому. Що стосується повернення абонплати І. Н. Кулакевичу, то із цим не буде проблем, — пообіцяв факівець.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

Колаж Олексія
КУСТОВСЬКОГО.

кою проводів радіофікації було знято з дерев'яних опор сумісну підвіску радіоліній до абонентів протяж-

будівель, ліній електропередач зі спільним використанням опор для підвішування ліній телекомуні-

ЗАМІСТЬ ЕПІЛОГУ

На відміну від «Укрпошти», яка є державним підприємством, «Укртелеком» — приватна телекомунікаційна компанія. Тож, мабуть, не знайдеться такого господаря чи власника (а «Укртелеком» тут не виняток), який би свідомо працював собі у збиток. Працівники «Укртелекому» не приховують, що їх підприємство зазнає суттєвих витрат через експлуатаційно-технічне обслуговування обладнання і споруд мережі проводового радіомовлення, які постійно збільшуються через зростання цін на енергоносії, паливно-мастильні матеріали, запчастини. Тож на сьогодні підгалузь проводового радіомовлення є збитковою. Водночас в Україні, кажуть зв'язківці, немає механізму компенсації збитків за надання телекомунікаційних послуг нижче їх собівартості. Тому належно утримувати та сприяти розвитку цієї підгалузі можна лише за умови фінансової підтримки на державному рівні, що дуже сумнівно в умовах нинішньої економічної кризи. Тому авторові листа, мабуть, слід змиритися з думкою, що ніхто не працюватиме собі у збиток. Натомість «Укртелеком» пропонує своїм абонентам низку нових послуг, які можуть заповнити інформаційну прогалину, адже прогрес і життя не стоять на місці.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...«300 спартанців» прибирали Смотрицький каньйон

Представники студентського та учнівського самоврядування, громадських організацій та творчих об'єднань Кам'янця-Подільського («Ініціатива і розвиток», «Молодіжний Парламент», «Фундація регіональних ініціатив», «Пласт», «Клуб молодих поетів», «Арт-сховище», «Чисті схили», «StreetWorkout», «Формат студента», «Кам'янець-Подільський історичний») на спільній конференції презентували понад десяток своїх проєктів, які вже реалізовані або зараз їх втілюють у життя. Ініціативи молодих присвячені рідному місту. Так минулої суботи «Чисті схили» прибирали Смотрицький каньйон, влаштувавши не просто толоку, а надзвичайно цікаву гру «300 спартанців».

Андрій Заєць з осередку «Ініціатива і розвиток» розповів про створення соціальних відеороликів, які популяризують серед молоді здоровий спосіб життя. Кілька днів тому згадана організація Кам'янець-Подільського перемогла у всеукраїнському конкурсі «Візуалізуй Свої Дії». Завідувач міського відділу молоді та спорту Юрій Козлов вважає: «Активісти обрали найкращий шлях у житті, гасло якого: «Україна починається з тебе». До слова, громадське опитування показало: 70 відсотків респондентів виявили бажання бути волонтерами під час проведення їхніх заходів у Кам'янці-Подільському.

Віра ШПИЛЬОВА.

Кам'янець-Подільський.

...газопостачання припинено, печі відключено

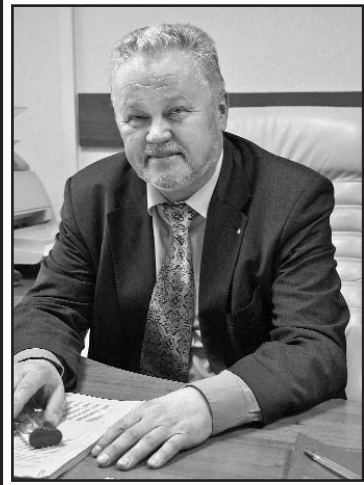
Так відбувається, коли під час перевірок працівники «Хмельницькгазу» знаходять порушення, навіть не зважаючи на те, що розпочався опалувальний сезон. З початку року було відключено від газопостачання через різні технічні порушення близько 800 абонентів, зупинена робота майже дев'яти тисяч газових приладів. Щоб запобігти нещасним випадкам, газівники змушені були опломбувати понад три тисячі приладів з несправною автоматикою безпеки. Найчастіше доводиться опломбовувати несправні газові опалувальні печі, що є одним з найнебезпечніших, морально застарілим пристроєм. Таких уже виявлено майже п'ять тисяч.

Грина КОЗАК.

Хмельницька область.

Світлої пам'яті
Василя Федоровича СТРУКА
23 жовтня 2013-го на 62 році життя раптово зупинилося серце визнаного профспілкового лідера, ліквідатора-чорнобильця, заступника Голови Професійної спілки працівників атомної енергетики та промисловості України Василя Федоровича Струка.

Прощання з покійним відбудеться 25 жовтня 2013 року з 10 до 11 години в Будинку Федерації професійних спілок України (мала зала, II поверх). Проводи в останню путь Василя Федоровича Струка проведуть на Байковому кладовищі з 12 до 13 години.

Берегівська міська рада прийняла рішення вчисто відкрити пам'ятник Тарасові Шевченку до 200-річчя з дня народження Кобзаря. Автор скульптури — Василь Олашин, *передає наш власкор Василь Нитка*

Благодійну акцію «Сонце для всіх» організував у Хмельницькому дім танцю «Латинич». Волонтери хочуть допомогти Солобоковецькій школі-інтернату. Збирають іграшки, одяг та книжки. А ще добродійники хочуть також купити для закладу телевізійну антену та фронтанчик питної води, *повідомляє наш власкор Ірина Козак*

Сироти: ні рідних, ні житла, ні роботи?

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

Щороку професійно-технічні коледжі Донецької області закінчують сотні сиріт. У багатьох з них разом з дитинством закінчується нормальне життя.

Операція «Адаптація»

Ані Мірошниченко 19 років. У десять дівчинка потрапила до інтернату у Вуглегірську, потім вчилася на маляра-штукатура в Ясинуватському професійному будівельному ліцеї №24. Описля дівчина поїхала до Макіївки за місцем народження, але житла, а отже, й роботи в неї там немає.

Уже місяць Аня живе при громадській організації «МАРТІН-клуб». «Тут я допомагаю по господарству, гуляю з дівчатами, чекаю, поки дадуть «общагу». Мене вже навчили готувати, вмю робити супи і салати. Ким завгодно хочу працювати — головне, щоб була прописка: без неї місця не дадуть. Із представником «МАРТІН-клубу» їздиво в соціальну службу, там кажуть, щоб почекали до серпня, і тоді дадуть гуртожиток. Але я в цьому не певна», — відверто каже дівчина.

Цьогоріч громадська організація прийняла чотирьох дітей, закріплених за Червоногвардійським районом Макіївки, серед них — і Аня. — У всіх схожа ситуація: дітей перекидали з інтернату до інтернату, тепер вони залишилися ні з чим. Один хлопчик, потрапивши до нас, два дні не їв — реакція на стрес. Діти хороші, не вживають наркотиків, налаштовані на те, щоб одержати роботу, але вкрай розгублені, — розповідає керівник організації Вікторія Федотова.

Училища (по-сучасному — коледжі) зобов'язані забезпечувати випускників-сиріт робочими місцями, але влаштувати дитину без прописки — фантастика. Часто з'ясовується, що вихованець інтернату народився в іншому місті, а право на

Випускниця інтернату Вікторія з сином після закінчення навчання знайшла притулок у соціальному домі громадської організації «МАРТІН-клуб».

державне житло сироти мають тільки за місцем народження.

За інформацією Донецької обласної ради, на початку 2013 року в області проживало 9897 дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківської опіки, з них забезпечено житлом 4828 осіб (48,8%). При цьому більшість (3408 із 4828 дітей) тільки мають право на проживання або користування, обстоювати яке найчастіше дуже складно.

Дитина стає повнолітньою, і починається перетягування канату між місцевою владою: чиє дитя й хто повинен дати йому «путівку в життя»?

Утім, Вікторія Федотова не вважає відсутність житла особливою проблемою — якщо зважити на виплати, що їх

держава дає сироті-випускнику. Набагато важливіше те, що діти не в змозі жити самостійно. Багато хто з повнолітніх не вмє готува-

ти й розпоряджатися грошми, не знає, що потрібно вчасно оплачувати комунальні послуги. Дитина може одержати робоче місце, але після першого ж конфлікту розрахуватися й залишитися ні з чим.

«МАРТІН-клуб» допомагає важким дітям понад десять років. Організація працює на зразок соціального дому: діти проживають невеликими компаніями, співробітники допомагають їм улаштувати побут, звикнути до нового життя, а заодно знайти або обстоювати власне житло. Але привчити вихованця притулку до самостійності складно.

— Це залежить від багатьох чинників. Наприклад, що пізніше дитина потрапила до дитбудинку — то простіше їй пристосуватися. Інтернати могли б адаптувати дітей краще, але однаково це не було б повноцінно», — вважає Вікторія Федотова.

«Держава формує підхід до проблеми»

За законом, сиротам повинні видавати житло

протягом місяця, в цьому їм зобов'язані допомогти виконками місцевих рад і місцеві соціальні служби. Але останні не завжди працюють сумлінно, тому законні вимоги дітей обстоюють дорослі. В

«МАРТІН-клубі» з такою ситуацією теж зустрічалися. Вікторія Федотова сміється: «Після того, як ми взяли нових вихованців, усі, хто мав допомагати їм у пошуках житла, сказали, що тепер цим займається наша організація».

Ситуацію може поліпшити регіональна програма «Забезпечення житлом дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківської опіки, та осіб із їх числа на 2013—2017 роки», прийнята Донецькою обласною радою 27 червня цього року. Згідно з нею, опікунські ради, виконкоми і соцслужби повинні контролювати дотримання житлових прав сиріт, стан їх «квадратних метрів». А дітей, позбавлених опіки, братимуть на квартирну чергу не з 18, а з 16 років.

Швидкий спосіб забезпечення сиріт житлом — створення мережі соціальних гуртожитків: до кінця 2017 року такі працюватимуть у Гор-

лівці, Донецьку, Костянтинівці, Маріуполі. Вікторія Федотова категорично проти подібних проектів:

— Концентрація дітей-сиріт в одному місці — дуже велика проблема для суспільства. Так вони продовжують жити своїм колом і залишаються маргіналами.

В інших громадських організаціях проблему також визнають. Водночас довелося зустріти й таку думку: мовляв, діти-сироти можуть жити по-дорослому. У кожного свої проблеми, але в училищі вони здобули професію і тепер повинні працювати. В області є приклади успішної адаптації: деякі діти після училищ закінчують технікуми і вступають до вишів.

— Найкращий вихід — сімейне виховання. Держава формує підхід до проблеми, але за один день цього не зробиш. Відчуваю, що рідко — і ситуація почне змінюватися, бо вже нині багато дітей виховується в родині, приплив в інтернати поменшав, — резюмує Вікторія Федотова.

Марія ПРОКОПЕНКО.
Донецька область.
Фото Павла ДІДУЛИ.

Коментар начальника Служби у справах дітей Донецької облдержадміністрації Віри Сагайдак:

— Ми багато часу витрачаємо на оформлення та поновлення документів на житло. Щороку в нас по 10—15 справ у прокуратурі саме щодо захисту житлових прав дитини. Раніше були підприємства з мережею гуртожитків. І нехай там давали неперестигні професії, але в дитини був хоч якийсь стартовий майданчик. Сьогодні багато гуртожитків приватизовані, зруйновані... Іде криза, і з кожним роком ситуація погіршується.

Так, багато що залежить від місцевої влади. Наприклад, у Селідовому заздалегідь планують, коли «їх» дитина закінчить училище, повернеться до міста, і їй за законом треба буде надати житлоплощу. Там багато покинутого житла, і з бюджету виділяються гроші на ремонт. І хоча Селідове — не найбагатше місто в області, до 80 відсотків «своїх» випускників інтернатів вони житлом забезпечують.

Проблеми розходяться, як кола по воді. Наприклад, у Добропіллі виконком відремонтував житло, хлопцю-сироті дали місце роботи. Але він усе життя провів в інтернаті й не зміг бути самостійним, кинув роботу: що йому скромна зарплата, після державної допомоги?

Проте багато хто вже зараз щось робить. Недавно обласна рада прийняла програму «Забезпечення житлом дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківської опіки, та осіб із їх числа на 2013—2017 роки». Дитину без опіки тепер ставлять у чергу на житло з 16 років, а не з 18: так у місцевої влади є запас у два роки, щоб підготувати випускників інтернату площу.

Потрібно створювати фонди соціального житла. Соціальні гуртожитки — лише проміжна база, тут можуть допомогти визначитися з житлом. Але уявляєте, що буде, якщо зібрати під одним дахом декілька десятків осіб, які нічого не вміють і не знають? Одне слово, механізми створені, але вони ще не скрізь працюють.

Тимчасовий дитсадок краще, ніж ніякого

У селах Херсонщини поширюється практика створення тимчасових дошкільних закладів там, де вони були свого часу знищені, а потреба в них знову з'явилася. Молоді родини цим дуже задоволені. Так, у селі Червоноблагодатному Горностаївського району дитсадок, збудований місцевим колгоспом, закрили ще 2005 року і навіть частково встигли розібрати — закинута будівля стоїть без даху, вікон та підлоги.

Демографічна ситуація змінилася, і в селі знову залунали дзвінки голоси малечі. Потреба доглянути за дітьми у той час, коли батьки на роботі, знову стала нагальною. Тож сілрада від-

гукнулася на вимоги батьків: для понад десяти малят дошкільного віку в Червоноблагодатному при місцевій школі відвели три кімнати, підшукали вихователів і знову відкрили дит-

садок. Навіть харчування налагодили у шкільній їдальні.

— Такий дошкільний заклад є саме тимчасовим, збираємося зводити новий дитсадок. Для цього сільська рада вже асигнувала 69 тисяч гривень на проектно-кошторисну документацію. Але на будівництво треба ще знайти майже два мільйони гривень, яких поки що немає, — наголошує начальник відділу освіти Горностаївського

району області Валентина Кацевич.

Ще влітку нинішнього року в черзі на влаштування у дитсадки на Херсонщині стояли 3432 дитини. Завдяки відкриттю додаткових груп та відновленню роботи законсервованих дитсадків там, де їх не встигли зруйнувати, у них додатково відкрили дві тисячі місць. До речі, 28 нових груп для 325 малюків тепер працюють при шко-

лах так само, як у Червоноблагодатному.

Заступник директора департаменту освіти і науки, молоді та спорту Херсонської облдержадміністрації Євгенія Кулькіна каже, що ця робота триває: 2014-го заплановано повернути до життя занедбану будівлю дитсадка у селі Архангельське Високопільського району області, а також реконструювати під дитсадок колишній гуртожиток у

селі Першопокровка Нижньосірогозького району. Для будівництва нових дошкільних закладів поки що грошей не вистачає. Та влада Херсонщини не виключає: за можливого поліпшення демографічної ситуації в селах їх все ж зводитимуть за рахунок спільного фінансування з державного, обласного та районних бюджетів.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

Побільше історичних досліджень

ВАША ПОЗИЦІЯ

Шановна редакціє! Читаю матеріали під рубрикою «Ваша позиція» і хочу висловити і свою думку стосовно роботи газети. Упевнений, що її розділять багато шанувальників видання.

Нещодавно в одному із номерів була вміщена інформація, яка висвітлювала кількість звернень до Верховної Ради України. Число досить велике, але хотілось би знати не

кількісний, а якісний результат. Чи принаймні, який відсоток питань розв'язано на користь людей.

Дуже добре, що в газеті іноді з'являються статті про історію України.

Маю на увазі публікації професора Валерія Бебика.

Хотів би читати подібні наукові дослідження й інших вчених — істориків, які мають відомості про коріння українців.

Треба знати витоки нашої мови і об'єктивно, без політичних

нашарувань, висвітлювати історію рідної країни.

Це слугуватиме вихованню любові та патріотизму.

Олександр СІВАЧЕНКО.

Миргород
Полтавської області.

ВІЛЬНИЙ МІКРОФОН

Села не треба об'єднувати

Звертаюся до улюбленої газети, щоб поміркувати про долю адміністративно-територіальної реформи. В нас у районі більше немає ні начальника міліції, ні прокурора. Вони стали міжрайонними! І знаходяться за 50 кілометрів. Добре це чи погано — судити самі...

Є проекти об'єднання сільських рад, районів, областей. Як на мене, ці ідеї можуть призвести до непередбачуваних наслідків. На тих селах, де буде знищено сільради, можна одразу ставити хрест. Адже місцеві органи щодня розв'язують сотні питань своїх односельців. Після об'єднання трьох-чотирьох рад це стане неможливим. Я вже не кажу про те, що у сільській місцевості немає нормального транспортного сполучення. Окрім того, у кожному селі — свої особливості, традиції. Обрані голови знають своїх земляків, хто чим дихає, чого потребує. Знищення цього устрою накличе біду на селян.

Є тисячі прикладів, як зникали села по всій Україні. У нас, скажімо, є чудове село Вишневе. Раніше там був центр колгоспу і воно процвітало: працювали клуб, восьмирічна школа, два магазини, медпункт, пошта. А коли перевели контору до сусіднього села, Вишневе стало занепадати. Звідти почали виїжджати молоді сім'ї, зменшилася кількість дітей, закрили школу. Тепер вже й сліду її не залишилося. Потім розвалили клуб, не стало магазинів, поштового відділення, медпункту...

У колись квітучому Вишневому — лише кілька десятків людей, переважно пенсіонерів. Околиця заростає — з'явилися «джунглі», крізь які важко пройти.

Жодних об'єднань чи оптимізації селам не потрібно. Держава на них особливо не зекономить, бо бюджети в сільрадах — невеликі. А ось допомогти їм треба, щоб кожна сільська громада могла розвиватися і була самодостатньою.

Не можна об'єднувати і райони. Адже негативний досвід уже мали. Для чого наступати на ті самі граблі?

Фелір ЛЕЩЕНКО.

Верхній Рогачик
Херсонської області.

Залишається 500 гривень на місяць

З якою совістю живуть законодавці, що затвердили пенсію 1100 гривень за 40 років виробничого стажу?!

Ми не страйкуємо й не організовуємо пікетів: комусь не дозволяє здоров'я, а комусь — порядність. Нас так виховали. Але якщо проконтролювати пенсію 900—1100 гривень, як роблять наші статистики, що вивчають прожитковий мінімум, то можна побажати законотворцям: «Щоб ви жили на одну пенсію!».

Якщо відстежити витрати звичайного пенсіонера хоча б за один місяць, то можна побачити «унікальні» цифри виживання. З отриманої тисячі половина йде на оплату комунальних послуг. 500 гривень, що залишилися, розділіть на 30 днів — і одержите 16 грн. 60 коп. Хліб у нас дешевий, важить один буханець 800 грамів, а то й 400. Доводиться купувати його щодня...

Так, наші люди можуть усе. Але гріх кривдити старих і дітей, ще більший гріх — красти в них.

Шановні законодавці, може, прийдуть до вас тверезі й розумні думки, як реформувати нашу фінансово-економічну систему. Занадто вже затяжний етап вона проходить, а життя людини — дуже коротке...

Лідія ДІТКІВСЬКА.

Фастів
Київської області.

НАМ ПИШУТЬ

Нещодавно наша Кузнецово-Михайлівська середня школа, що на Донеччині, гостинно зустріла випускників 1953 року (на знімку). На зустріч прибули одинадцять однокласників. Дехто, щоб побачити своїх друзів, подолав дуже велику відстань. Ніна Цимбалова, наприклад, приїхала аж із Сургута Тюменської області.

Сімом із наших однокласників цього року виповниться 75. Тож деякі не змогли приїхати через хвороби. Проте душею вони були поруч. Так, П. Коржов із Ужгорода і П. Лященко із Амвросіївського району Донецької області надіслали вітальні листи. А В. Петренко з Москви та А. Шаповалова з Токмака Запорізької області телефонували і сердечно вітали присутніх.

Рідна школа зустріла нас хлібом-сіллю, як дорогих і бажаних гостей. Нас вітали учні та вчителі на чолі з директором Емілією Людвигівною Холодирьовою. А ми подарували їм книги. Серед них — «Велика енциклопедія для школярів» і два томи «Кобзаря» Т. Г. Шевченка.

Організатор цього річної зустрічі — завідувачка шкільного музею Л. Кочеткова зазначила,

що після останньої зустрічі минуло п'ять років. За цей час із життя пішли п'ятеро наших учнів, померла і остання вчителька Катерина Юхимівна Каржова. Пам'ять про них ми вшанували хвилиною мовчання.

Теперішні школярі виступили перед нами з концертом. Господиною і ведучою була учениця 11 класу Дарина Шаповалова. Їй активно допомагали молодший братик Сергійко, а також учениці сьомого класу Катя Головешкова, Оле-на Білоногіна та шестикласниця Карина Проскурина.

Потім була екскурсія школою. Нині це нова красива двоповерхова будівля із обладнаними та тематично оформленими кабінетами. Є чудова спортивна зала і за-тишна бібліотека. Довкола — чистота і порядок. Мимоволі пригадали і

своє навчання. Дехто з нас почав його у 1945-му, а більшість — у 1946-му. Школа після війни мала жахливий і убогий вигляд. На багатьох вікнах не було скла, не скрізь висіли двері. Посеред кабінетів стояли довгі столи і лави, а замість крейди користувалися шматками вугілля або цегли. Ми писали ними на якихось

дошечках чи залізних листах. Про зошити та підручники могли лишень мріяти. Узимку в класах топили будь-чим, що знаходили. Бувало так холодно, що замерзало чорнило. Та наша жага до знань перемогла всі побутові незручності.

Тепер від побаченого і почутого наші серця й душі були переповнені емоціями. Ми дуже вдяч-

ні за цю зустріч директорці школи, вчителям, учням і кожному з нас...

В. ПЕТРЕНКО, Л. ЛЯБОШЕНКО, А. МАХНОНОС, випускники Кузнецово-Михайлівської школи 1953 року, діти війни.

Тельманівський район Донецької області.

Фото з альбому випускників.

ФОТО З КОНВЕРТА

Казковий будинок створив власноруч

Тодор Крецу (на знімку) викладає трудове навчання у Терблеченській ЗОШ І—ІІІ ст. Він вміє різьбити, теслювати, плести із соломми та лози... Нещодавно старий будинок (за радянських часів був гуртожитком), в якому тепер містяться майстерня, клас трудового навчання, учитель перетворив на казкове диво, щоб порадувати дітей. Ідею оформлення будівлі Тодор Ілліч втілював з донькою Аурікою. Разом виготовили плетені з лози парканчики, а ілюстровані малюнки з казок «Пан Коцький», «Вовк і семеро козенят», «Лікар Айболить» перенесли на спеціальне цупке полотно. Потім чоловік виготовив для картин рамки і прикріпив їх до стін. Кути будівлі оформили березовим стовбуром, а фундамент прикрасило 26-метрове полотно із зображенням трави і квітів. Не забули й про пернатих друзів: для них облаштували гніздо та годівничку.

Лариса ДУЩАК.

Глибочький район
Чернівецької області.

Фото Петра МИТРАНЮКА.

ІЗ ГЛИБИН ПАМ'ЯТІ

Війна застала зненацька

Мені 86 років. Я — учасник Великої Вітчизняної війни, героїчної оборони Одеси, ветеран праці, інвалід другої групи. Багато чого пережив та бачив на своєму довгому віку. Тепер, через стан здоров'я, вже три роки не виходжу з дому, пересуваюся по квартирі за допомогою палиці. Залишаючись на самоті, часто згадую ті страшні часи. З дня початку оборони мого рідного міста Одеси від фашистських загарбників минуло 72 роки, але ті події й досі перед очима.

...Війна застала нас зненацька, чорним птахом налетіла на весь Радянський Союз. Щоб перемогти могутнього ворога, кожен, незважаючи на свій вік, намагався допомогти фронту. За кілька тижнів до початку окупації Одеси мене, 14-річного підлітка, направили до військової частини на лінію фронту — за Люстдорф. Моїм головним обов'язком була допомога санітаркам, які вдень і вночі не покладаючи рук рятували поранених. Я часто виїздив до міста по необхідні медикаменти та ліки, перев'язочні матеріали, воду тощо. Мені, підліткові, було страшно дивитися на тяжко поранених солдат: без рук та ніг, яких привозили до нашої частини з надією врятувати життя...

У серпні 1941-го мене направили на будівництво оборонних споруд в Одесі та за її околицями. Працювали там найбільшого хлоп'я та підлітки, адже дорослі чоловіки пішли воювати на фронт. Тяжко та виснажливо ми працювали, але почуття обов'язку було понад усе.

Правдиво зображує скрутні часи Великої Вітчизняної війни документальний 21-серійний відеофільм Галини Захарової «Тоді лише стає місто героєм...», що вийшов у світ до 50-річчя оборони Одеси. А три серії 1941 року під назвою «Хлопчик з барикад» розповідають саме про побудову оборонних споруд-барикад, де серед інших підлітків працював і я. Окремі кадри з цього фільму є не лише в музеях Одеси, а й в інших містах України та світу.

У моїй великій родині теж є учасники Великої Вітчизняної. Мій двоюрідний брат — Аркадій Соколовський — воював у боях за Прагу, Будапешт, Берлін. Мій дядько, киянин, був учасником оборони Ленінграда.

Георгій ВЕРБОЛОВИЧ.

Київ.

Спрямовані в майбутнє

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини входить до п'ятірки найкращих вищих навчальних закладів України педагогічного та гуманітарного профілю. Палким натхненником і невтомним генератором ідей подальшого розвитку вишу є його ректор, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, заслужений працівник освіти України **Наталія ПОБІРЧЕНКО**. З нею й зустрілася кореспондент «Голосу України» і попросила розповісти про сьогодення і плани на майбутнє знаного й авторитетного у краї університету.

— Наталіє Семенівно, про Уманський педуніверситет кажуть, що він неповторний за змістом і унікальний за формою. Як вдалося у час глобалізаційних процесів зберегти свій почерк?

— Думаю, якби навчальний заклад розташовувався не в Умані, а в іншому місці, він мав би зовсім інший престиж і колорит. Однак нам пощастило: ми живемо і працюємо в центрі України, у краї, багатому своєю історією, природою і талановитими людьми. У нашому місті пересікаються головні господарські та культурні магістралі держави. Ми гостро відчуваємо дух вітчизняної історії і сучасності, дихаємо повітрям Трипілля та незрівняної «Софіївки», духмяними пахощами хлібних ланів Уманщини.

Тут живуть романтичні й водночас практичні люди. Вони цінують минувшину, люблять містечтво і вміють заробляти гроші. Уманчани жартують, що до їхнього міста ведуть усі дороги: з півдня і півночі, із заходу і сходу. Й кожного тут уміють прийняти і привітати. Це правда. Умань — справді європейське місто. У нашому університеті навчаються студенти з 24 областей України, з багатьох зарубіжних країн. Зокрема, з Азербайджану, Вірменії, Ізраїлю, Алжиру, Китаю, Нігерії, Судану, Ботсвани та інших держав. Ми уклали 37 угод про співпрацю з провідними вищими навчальними закладами Західної Європи, Південної Америки і США. У складі освітнього консорціуму, до якого входять університети Франції, Італії, Іспанії, Польщі та ще 18 країн, наш заклад виборов грант Євросоюзу в розмірі 7,5 мільйона євро. Відтепер найздібніші студенти мають можливість безплатно навчатися в університетах зарубіжних країн за рівнями «бакалавр», «магістр», «доктор наук». Разом із широким спектром розвитку міжнародного співробітництва пріоритетом для нас залишається підготовка високоосвіченого, компетентного фахівця, духовно багатого, ерудованого, відданого інтересам своєї держави спеціаліста і громадянина.

— Масштаби навчального закладу, який колись починався з чотирьох відділень і 120 студентів, вражають. Чи важко вступити до по-

тужного, багатопрофільного університету?

— Ми пишаємося тим, що у нас навчаються переважно випускники шкіл із сільської місцевості, з районних центрів, невеликих міст. Це серйозні, сумлінні, працьовиті діти. Більшість із них свідомо і відпові-

ритету університету, про зміцнення позицій його як одного з лідерів національного освітнього простору, духовного, наукового, культурного осередку центрального регіону України.

— Нинішнього року університет поповнився ще одним інститутом. Розкажіть, будь ласка, про це детальніше.

— Із задоволенням можемо поінформувати, що в нас з'явився новий структурний підрозділ. На виконання Указу Президента України «Про додаткові заходи з підготовки та відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка», рішенням Кабінету Мініс-

у 89 міжнародних конференціях. На базі університету проведено 17 міжнародних наукових заходів. Викладачі та аспіранти надрукували понад 150 публікацій у зарубіжних виданнях. Наші науковці — члени 20 міжнародних адміністративних структур, асоціацій, товариств, а студенти беруть найактивнішу участь у проектах молодіжного обміну, в літніх таборах, у міжнародних проектах «САМЕДІ» (Франція), «Працюй і подорожуй у США» тощо. Минулого року університет став співкоординатором чотирирічної програми «ЕМІНЕНС», а цього року викладачі і сту-

ВІЗИТІВКА УНІВЕРСИТЕТУ

Рік народження навчального закладу — 1930-й.

У 1952-му учительський інститут реорганізують у державний педагогічний. У 1967-му йому присвоюють ім'я Павла Тичини.

1998 року інститут стає державним педуніверситетом. Розпочинається нова сторінка його історії.

Сьогодні у структурі університету 12 факультетів, об'єднаних у чотири інститути: розвитку дитини, соціальної та економічної освіти, природничо-математичної та технологічної освіти, філології та суспільствознавства.

У виші навчаються понад 8 тисяч студентів, працюють близько 900 викладачів, співробітників та технічного персоналу.

ці в навчальних закладах Міносвіти та науки України. Ми пишаємося, що за плідну інноваційну діяльність з модернізації освіти університет удостоєний ви-

великий капітальний ремонт двох навчальних корпусів, поновлено оснащення аудиторного фонду та наукових лабораторій. У гуртожитках університету стало тепло і затишно. Ми особливо вдячні народному депутату України Антону Яценку за постійну підтримку і багатопланову допомогу університету. За його старання, зокрема, ми тепер маємо чудовий відкритий спортивний комплекс зі штучним покриттям.

У навчальному закладі активно працюють секції з баскетболу, волейболу, футболу, легкої атлетики та інші. Наша гордість — майстри спорту міжнародного класу, члени національних збірних Вікторія Добротворська та Василь Шуптар. Вікторія — чемпіонка України з веслувального слалому, срібна призерка чемпіонату Європи, нині готується до Олімпійських ігор у Бразилії. Василь — бронзовий призер XI Всесвітньої універсіади з вільної боротьби. Марина Панчоха — також член збірної України з вільної боротьби, а Діана Приймак — майстер спорту з веслування, срібний і бронзовий призер національного чемпіонату. Не можемо не згадати й наших мистецьких досягнень. Дев'ять творчих об'єднань університету мають почесні звання «Нагородний аматорський колектив». А неповторні, самобутні хореографічні ансамблі «Яворина», «Візаві», вокальне тріо «Гонта» знають далеко за межами України. Студенти, котрі добре навчаються, займаються наукою, громадською роботою, захоплюються спортом і мистецтвом — це золотий фонд нашого університету. Ерудовані, цілеспрямовані, шляхетні — вони, я впевнена, впорядуються з будь-яким завданням, яке поставлять перед собою.

— А яку найголовнішу мету ставить сьогодні перед собою ректор університету?

— Провідною місією нашого закладу ми вважаємо підготовку фахівців високої кваліфікації з прогресивним інноваційним мисленням, новаторів своєї справи, здатних приймати сучасні виклики і вирішувати найскладніші завдання, які ставитимуть перед ними держава та демократичне суспільство.

У плані підвищення статусу університету у нас є і «домашнє завдання», і мрія колективу нашого вишу. Ми прагнемо до того, щоб наш навчальний заклад став національним університетом. Працюватимемо ще наполегливіше і завзятіше, щоб досягти цієї мети.

— Бажаю якнайшвидшого здійснення мрії! Переконана, Уманський педагогічний університет давно заслужив таке високе визнання.

Інтерв'ю провела
Лілія ТИТАРЕНКО.

Фото надано прес-службою університету.

Ректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини Наталія Побірченко (в центрі) із студентами.

дально обрали свою професію, зокрема вчителя, соціального педагога, практичного психолога, економіста, і докладають усіх зусиль, щоб у майбутньому стати високопрофесійними фахівцями. Цього року першокурсниками денної та заочної форм навчання стали понад три тисячі осіб. У напруженій конкурсній боротьбі університет у повному обсязі виконав план державного замовлення набору студентів, а на контрактну форму навчання набрано вдвічі більше студентів порівняно з минулим роком. Під час вступної кампанії значний наплив відчували факультети початкової освіти, економічний, соціальний та психологічний освіти, фізичного виховання. Такі напрями підготовки фахівців, як корекційна освіта, практична психологія, туризмознавство, хореографія, користувалися особливою увагою серед бажаючих стати студентами нашого вишу. Загалом на одне навчальне місце претендували 8 абітурієнтів! Це свідчить про постійне зростання популярності й авто-

трів України, за активної допомоги Міністерства освіти і науки України та Черкаської обласної державної адміністрації, на базі Канівського училища культури і мистецтв у червні 2013 року створено Канівський гуманітарний інститут Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Новостворений заклад розпочав підготовку бакалаврів з напрямів «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво», «Хореографія», «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія». Крім цього нововведення, сталася ще одна важлива подія: університет започаткував військову підготовку. Студенти, які стали ще й курсантами факультету підготовки офіцерів запасу Військової академії міста Одеси та кафедри військової підготовки Сумського університету, після закінчення навчання отримають два дипломи — педуніверситету та військового диплома і звання офіцера.

— Мені здається, ролізинкою вашого університету є його дивовижна мобільність, відкритість, молодіжний запал...

— Ви правильно підмітили. Як жартують самі про себе колеги, ми не ляжемо спати, поки не дізнаємося щось нове, сучасне, котре збагатить духовно, і матеріально також, наш навчальний заклад. Лише торік понад сто викладачів, аспірантів, студентів виїжджали за кордон і брали участь

денти знайомитимуться з організацією наукової діяльності та навчання у вищих навчальних закладах Франції, Швеції, Польщі, Португалії. Крім того, ус-

КАДРИ

В університеті на 39 кафедрах працюють 5 академіків, 2 члени-кореспонденти НАПНУ, один член-кореспондент НАНУ, 70 докторів наук, професорів, понад 300 кандидатів наук, доцентів.

пішно функціонує Інститут міжнародного співробітництва, до якого належать п'ять культурно-освітніх центрів. Найбільші здобутки має Польський центр. Провідні науковці цього підрозділу читають лекції, проводять майстер-класи в навчальних закладах Польщі та інших країн.

— Чи помітили ваш ентузіазм і досягнення нагорі?

— Безперечно. Нас неможливо не помітити (посміхається). За національним рейтингом, що проводить Міністерство освіти і науки України, наш заклад посів четверте місце серед педагогічних та гуманітарних університетів. Крім того, став першим у категорії «Вищі навчальні заклади III та IV рівнів акредитації» за підсумками всеукраїнського огляду-конкурсу стану умов та охорони пра-

сокого звання «Лідер національної освіти» і, як результат, за вагомих успіхів у підготовці педагогічних кадрів нагороджений Почесною грамотою Кабінету Міністрів України. Протягом року ми тричі здобували гран-прі на міжнародних виставках. Авторитетне журі міжнародного академічного рейтингу популярності та якості «Золота фортуна» відзначило наш великий внесок у справу підготовки кваліфікованих педагогічних кадрів срібною медаллю та орденом «За патріотизм» II ступеня... Я назвала лише деякі нагороди та відзнаки. Перелік високих оцінок значно більший.

— Справді, здобутки університету масштабні. Щоб їх досягти, потрібна колосальна напружена робота. А ще — сила й енергія долати всілякі перешкоди і бар'єри, чи не так?

— Авжеж. Без проблем не обходиться. Однак сили і завзяття нам не позичати. Ми маємо велику навчально-матеріальну базу. Зокрема, чотири навчально-лабораторні корпуси, один з яких — перлина архітектури XIX століття, пам'ятка історії. Є також два студентські гуртожитки, дві ідальні, навчальні майстерні, наукова бібліотека, читальні зали, найкращий і найбільший в області комплекс спортивних залів і споруд, що відповідають олімпійським стандартам. Завдяки допомозі органів обласної влади та власними ресурсами ми

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

В університеті діють 3 науково-дослідні центри подвійного підпорядкування — Міністерства освіти і науки України та Національної академії педагогічних наук України, 18 науково-дослідних лабораторій, 7 регіональних науково-методичних центрів. У 2012 році видано 47 авторських монографій, 4 підручники для загальноосвітньої школи, 374 навчальні посібники, з них 41 — із грифом Міносвіти і науки України. Загалом — 2253 наукові публікації. Видається 5 фахових збірників наукових праць.

Ліквідатор підприємства-банкрута ТОВ "Акваріус Систем Менеджмент" (юридична адреса: 03186, м. Київ, бул. Чоколівський ,19, ЄДРПОУ: 33144669) Марченко Яна Василівна, що діє на підставі постанови господарського суду м. Києва у справі № 50/309-6 від 17.06.2013, керуючись ст. 49 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" оголошує конкурс з відбору організатора проведення аукціону з продажу цілісного майнового комплексу банкрута, що підлягає продажу відповідно до зазначеного Закону.

УЧАСНИКАМ КОНКУРСУ ДЛЯ УЧАСТІ У КОНКУРСІ НЕОБХІДНО НАДАТИТАКІ ДОКУМЕНТИ:

- заяву про виконання функцій організатора аукціону із зазначенням відомостей про кандидатуру організатора аукціону (повне найменування, ідентифікаційний код, місце знаходженняфізичної особи-підприємця або юридичної особи, організаційно-правова форма, номер телефону та інші засоби зв'язку, а також прізвище, ім'я, по батькові та реєстраційний номер облікової картки платника податків особи, яка уповноважена представляти юридичну особу у правовідносинах з третіми особами і має право вчиняти дії від імені юридичної особи, у тому числі підписувати договори);
- виписку з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців;
- засвідчені в установленому порядку копії установчих документів, відповідно до яких заявник має право проводити аукціони;
- докази, що підтверджують технічні можливості заявника для забезпечення продажу майна шляхом проведення аукціону;
- докази, що містять перелік проведених заявником аукціонів для підтвердження його досвіду у цій сфері не менше трьох років;
- професійне резюме претендентам на участь в конкурсі на визначення організатора аукціону;
- пропозиції щодо суми винагороди за проведення аукціону.

Конкурс відбудеться о 10:00, 08.11.2013р. за адресою:Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, пр. Миру, буд. 29в, приміщення 10.

Заяви про участь в конкурсі направляти за поштовою адресою: 50065, м. Кривий Ріг, а/с 3341 в строк до 04.11.2013

Довідки за тел. (056) 409-64-13, E-mail: nbankr@gmail.com

Постановою господарського суду Полтавської області від 27.08.2013р. (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) у справі № 18/2440/12 визнано банкрутом ТОВ "Агротек АВ" (код 37420150, м. Полтава, вул. Красіна, 116, кв.140) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором по справі призначено арбітражного керуючого Кожушко Сергія Вікторовича (Свідоцтво про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого № 1152 від 22.08.2013р. Поштова адреса: 36022, м. Полтава, вул. Леніна, 91).

Постановою господарського суду Полтавської області від 27.08.2013р. (56000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) у справі № 18/2643/12 визнано банкрутом приватне підприємство "Одіс-Пак Плюс" (код 35880791, м. Полтава, вул. Леніна, буд. 13) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором по справі призначено арбітражного керуючого Кожушко Сергія Вікторовича (Свідоцтво про право на здійсненім діяльності арбітражною керуючого № 1152 від 22.08.2013 р. Поштова адреса: 36022, м. Полтава, вул. Леніна, 91).

Постановою Господарського суду Полтавської області (вул.. Зигіна, 1, м. Полтава, 36014) від 08.10.2013 року по справі № 917/1773/13 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Товариства з обмеженою відповідальністю "УКРЛИТПРОМ", код 24826615, адреса: вул.. Фрунзе, 155, м. Полтава, 36008. Ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Макляк Світлану Олександрівну.

Заяви з кредиторськими вимогами прошу направляти протягом 30 днів після публікації оголошення на адресу: вул.. Фрунзе, 155, м. Полтава, 36008.

ТОВ "ДЕЗ "Залізничник" має намір отримати згідно із законодавством України дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Виробничий майданчик ТОВ "ДЕЗ "Залізничник" розміщений за адресою: м. Київ, Залізничне шосе, 4. Підприємство займається виробництвом запасних частин для залізничного транспорту. Основними джерелами утворення забруднюючих речовин є термопластавтомати, дробильна машина для термопластів, пост паяння. В атмосферне повітря в незначній кількості переважно викидаються наступні забруднюючі речовини: оксид вуглецю, аміак, речовини у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом, хлористий водень. Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від підприємства не перевищують нормативи граничнодопустимих викидів і гігієнічні нормативи в сельбищній зоні. Збір зауважень і пропозицій проводиться протягом місяця з дати подачі повідомлення в газеті Печерською районною в м. Києві державною адміністрацією за адресою: 01010, м. Київ, Суворова, 15, т. 280-16-16.

ТОВ "ЗЕРНОТОРГІВЕЛЬНА КОМ-ПАНІЯ" (код ЄДРПОУ 32819970, юридична адреса: 54010, м. Миколаїв, вул. Фрунзе, 68, кв. 9) припиняє свою діяльність (ліквідуєть-ся) за рішенням зборів учасників Товарист-ва від 18.10.2013 р.

Вимоги кредиторів пред'являти до ліквідатора ТОВ "ЗЕРНОТОРГІВЕЛЬНА КОМПАНІЯ" Дабагяна А.В. протягом двох місяців із дня опублікування цього оголо-шення за адресою: 54017, м. Миколаїв-17, а/с № 22.

Ухвалою господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21/ вул. Шаумяна, 4) від 21.10.2013р. у справі № 908/3324/13 порушено провадження у справі про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Тонмет Груп" (69041, м. апоріжжя, вул. Ризька, 5-48, код ЄДРПОУ 33652575;;р/р № 26002002054471 в ПАТ "Фінбанк" м. Одеса, МФО 328685).

Розпорядником майна призначено арбітражною керуючого Плещку Юлію Вікторівну (свідоцтво № 303 від 28.02.2013 року, адреса для листування: 69050, м. Запоріжжя, вул. Космічна, 122/32, тел. (067)-28-27-007).

Заяви конкурсних кредиторів з вимогами до боржника приймаються протягом тридцяти днів від дня офіційного оприлюднення оголошення про порушення провадження у справі про банкрутство.

Потенційні інвестори, які бажають взяти участь у відновлені платоспроможності боржника (санації) можуть звертатися до боржника, розпорядника майна та/або до господарського суду Запорізької області з відповідними заявами та пропозиціями.

Ліквідатор ТОВ "Закарпатпліметали" повідомляє про проведення аукціону з продажу майна ТОВ "Закарпатполіметали", що знаходиться за адресою: Закарпатська обл., м. Мукачево, вул. Берегівська-обізна, б. 6.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО МАЙНО, ЩО ПРОПОНУЄТЬСЯ ДО ПРОДАЖУ ЛОТ № 1

Лот № 1	Цілісний майновий комплекс Товариства з обмеженою відповідальністю "Закарпатполіметали", що складається із: - нерухомість - обладнання - транспортні засоби - хвості збагачення Адреса майна: Закарпатська обл., м. Мукачево, вул. Берегівська-обізна, б. 6.
---------	---

Особливі умови продажу майна: Можливість проведення повторного аукціону: без проведення повторного аукціону. Можливість зниження початкової вартості: без зниження початкової вартості. Продавець не надає податкові накладні Покупцю.

Додаткові умови: виконання рішення господарського суду Закарпатської області від 20.04.2011 р. у справі № 5008\245\2011 щодо зобов'язання ТОВ "Закарпатполіметали" повернути у десятиденний строк ТОВ "Науково - дослідний технологічний інститут "Електрон" об'єкт оренди: нежитлове приміщення загальною площею 245,8 м2 за адресою: Закарпатська обл.. м.Мукачево, вул. Берегівська-обізна, б. 6 і звільнити його від належного орендарю майна та 30 тон відходів виробництва.

Початкова вартість продажу майна: 37 483 337,84 грн. без ПДВ, (тридцять сім мільйонів чотириста вісімдесят три тисячі триста тридцять сім гривень 84 копійки, без ПДВ).

Фіксовані умови продажу: Крок аукціону встановлюється в розмірі 5% від початкової вартості Майна.

Учасник аукціону сплачує біржі реєстраційний та гарантійний внески. Розмір реєстраційного внеску складає 17,00 грн., без ПДВ. Розмір гарантійного внеску складає 10% від початкової вартості продажу майна (з урахуванням ПДВ).

Винагороду біржі за надані послуги сплачує покупець, визначений за результатами проведення аукціону, в розмірі 1 % від кінцевої ціни продажу майна протягом 5 (п'яти) робочих днів з дня проведення аукціону.

Кінцевий строк прийняття заяв про участь в аукціоні - три дні до початку його проведення.

Гарантійні та реєстраційні внески вносяться окремими платежами на рахунок: № 260010105113 в АТ "ПроКредитБанк", МФО 320984, отримувач: Товарна біржа "КМФБ", ЄДРПОУ 35141681. Форма платежу - грошові кошти.

Призначення платежу:

"Реєстраційний внесок за заявою від __ (вказати дату подачі заявки на участь в аукціоні) для участі в аукціоні 18.11.2013 р. (без ПДВ).",

"Гарантійний внесок в розмірі 10 (десять) відсотків від початкової ціни об'єкта (застава) за заявою від __ (вказати дату подачі заявки на участь в аукціоні) для участі в аукціоні 18.11.2013р. (без ПДВ)."

Час та місце ознайомлення з майном: Закарпатська обл., м. Мукачево, вул. Берегівська-обізна, б. 6., у час, попередньо погоджений з Товарною біржею "КМФБ" за телефоном (044) 383-61-03. Детальну інформацію щодо умов продажу та майна можна отримати на сайті: <http://www.minjust.gov.ua/>.

Час та місце проведення аукціону: 18.11.2013, о 12:00 год., за адресою: Україна, 01042, м.Київ, вул. Кудрі Івана, 13/2, Товарна біржа "КМФБ".

Організатор аукціону: Товарна біржа "КМФБ", тел. (044) 383-61-03, адреса: Україна 01103, м.Київ, Залізничне шосе, 45, офіс 202, тел. (044) 383-61-03.

Заяви на участь в аукціоні приймаються: в понеділок - четвер з 11 год. 00 хв. до 17 год. 00 хв., в п'ятницю та передсвяткові дні з 11 год. 00 хв. до 16 год. 00 хв., обідня перерва з 13 год. 00 хв. до 14 год. 00 хв.

Національний банк України			
Консолідований звіт про фінансовий стан			
(у мільйонах гривень)			
№ рядка	Найменування статті	01.10.2013	01.01.2013
I. АКТИВИ			
1	Кошти та депозити в іноземній валюті та банківських металах	38 308	60 554
2	Цінні папери нерезидентів	128 456	129 386
3	Авуари в СПЗ	123	73
4	Монетарне золото	8 406	9 178
5	Цінні папери України	145 960	104 565
6	Кредити банкам та іншим позичальникам	53 367	65 055
7	Внутрішній державний борг	2 943	3 042
8	Внески в рахунок квоти МВФ	16 823	16 854
9	Основні засоби та нематеріальні активи	6 870	6 927
10	Інші активи	2 997	3 354
	Усього активів	404 253	398 988
II. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
11	Банкноти та монети в обігу	246 714	222 786
12	Кошти банків	39 140	34 267
13	Кошти державних та інших установ	4 550	1 842
14	Зобов'язання з перерахування прибутку до бюджету	3 060	16 000
15	Депозитні сертифікати, що емітовані Національним банком України	1 852	334
16	Зобов'язання перед МВФ	37 752	55 760
17	Інші зобов'язання	1 341	1 095
	Усього зобов'язань	334 409	332 084
III. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
18	Статутний капітал	100	100
19	Загальні та інші резерви	32 857	22 378
20	Резерви переоцінки активів і зобов'язань	36 887	44 426
	Усього власного капіталу	69 844	66 904
	Усього пасивів	404 253	398 988
Голова		I. В. Соркін	
Головний бухгалтер- директор Департаменту бухгалтерського обліку		Б. В. Лукасевич	

Господарський суд Харківської області (61022, м Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під.) постановою від 10.10.2013 р. по справі № 922/2143/13 визнав банкрутом публічне акціонерне товариство "Харківське автотранспортне підприємство 16330" (код ЄДРПОУ 03115353; 61105, м. Харків, вул. Киргизька, б. 21, п/р 2600662879 у ВАТ "Мегабанк", МФО 351629) і відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Севостьянова Євгена Вікторовича (св. № 981 від 23.05.2013 р., адреса: 61075, м. Харків, вул. Тухачевського, б. 7, кв. 78, ідент. код 21234618).

Вимоги кредиторів за зобов'язаннями, що виникли під час проведення процедури розпорядження майном боржника, можуть бути пред'явлені протягом двох місяців з дня офіційного оприлюднення цього оголошення.

Постановою господарського суду Миколаївської області (54001, м. Миколаїв, вул. Адмиральська, 22) від 08 жовтня 2013 року по справі № 5016/2998/2012(18/76) Товариство з обмеженою відповідальністю Торговий Дім "Алькор" (код ЄДРПОУ 30999972, юр. адреса: (56500, Миколаївська обл., м. Вознесенськ, вул. Урсулова, буд. 2) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідаторомбанкрута призначено арбітражного керуючого Тростінецького Сергія Володимировича, свідоцтво №624 від 26.03.2013р., адреса для листування: 54001, м. Миколаїв, а/с №207, юридична адреса: 56401, вул. Леніна, 57, кв. 1, смт. Доманівка, Миколаївська область.

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

ПАТ "Аграрний фонд" запроваджує державні форвардні закупівлі продовольчого зерна пшениці й жита та фуражного зерна ячменю врожаю 2014 року.

Розмір мінімальної партії зерна:	Обсяг закупівель зерна - 1 200 000 тонн
пшениці	- 100 тонн
жита	- 50 тонн
ячменю	- 100 тонн

ПАРАД ПОРАД

№ 200 (5700) П'ЯТНИЦЯ, 25 ЖОВТНЯ 2013

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, переважно без опадів. Вітер північно-східний, південно-західний, 5—10 м/с. Температура вночі — +3—5 градусів, на сході — від 1 морозу до 1 тепла, у західних областях — до +9 градусів. Удень — 11—13 тепла, на сході — 8—10 градусів, на заході — до +17.

АСТРОПРОГНОЗ НА 28 ЖОВТНЯ—3 ЛИСТОПАДА

- Овни.** Багато справ і проблем, але все тільки на краще. Не відмовляйтеся від допомоги. На вихідних постарайтеся знайти спільну мову зі своїми близькими.
- 😊 29, 31, 2 ☹️ 30
- Тельці.** Вдалил тиждень для зміни місця проживання або придбання нерухомості. Відкладіть відрядження. Наприкінці тижня можливі несподівані фінансові витрати.
- 😊 30, 2 ☹️ 28
- Близнюки.** Обмірковуюте слова, щоб нікого не скривдити. Ваші старання не будуть марними. На вихідних вирушайте на розважальний захід.
- 😊 28, 30, 1 ☹️ 2
- Раки.** Не робіть того, про що пошкодуєте. Уникайте великого скупчення людей. Не найкращий час для придбання дорогих речей. На вихідних приділіть більше уваги дітям.
- 😊 28, 29, 1 ☹️ 31
- Лев.** Пропускайте повз вуха зауваження неприємних вам людей, оскільки в багатьох справах ви маєте значний шанс на успіх. Вихідні — чудовий час для активного сімейного відпочинку.
- 😊 28, 2 ☹️ 30
- Дів.** Відкладіть важливі рішення й укладання будь-яких союзів. Можна починати нові проекти, пов'язані з будівництвом або ремонтом. На вихідних не спускайте з ока своїх дітей.
- 😊 29, 30, 3 ☹️ 1
- Терези.** З'явиться шанс отримати щось нове у своєму житті. Будьте уважні до будь-якої інформації. Кінець тижня — вдалилий час для переїзду.
- 😊 28, 29, 1 ☹️ 30
- Скорпіони.** Спробуйте реалізувати цікаві ідеї — з'являться нові перспективи розвитку. Будь-яка інформація може виявитися корисною в майбутньому.
- 😊 28, 31, 1 ☹️ 29
- Стрільці.** Нічого не обіцяйте, навіть якщо вас до цього змушуватимуть. Не бійтеся відмовити, це вбереже вас від зайвих проблем. На вихідних постарайтеся уникнути сварки з коханою людиною.
- 😊 29, 2 ☹️ 31
- Козероги.** Уникайте конфліктів. Сконцентруйтеся на роботі. Готуйтеся до зустрічей. Вихідні присвятіть облаштуванню домівки.
- 😊 28, 29, 31 ☹️ 2
- Водолії.** Залишивши цього тижня щось незакінчене, ви ризикуєте зіткнутися з проблемами. Не дайте вивести себе з рівноваги. Усі перешкоди розцінюйте як застереження.
- 😊 30, 2 ☹️ 31
- Риби.** Цього тижня оновить інтер'єр оселі. Не варто нехтувати своїми обіянками. Чекайте несподіванок. Важкий період у професійній сфері завершується.
- 😊 30, 2 ☹️ 1

Гливи у швидкому маринаді

СМАКУЄМО ВЕСЬ РІК

У минулому «Параді порад» ми розповідали, як можна влаштувати на своїй земельній ділянці грибну грядку, щоб далеко не ходити і повертатися додому з повним кошиком глив (на знімку). Тепер пропонуємо нескладний рецепт чудової швидкої закуски до святкового столу.

Гливи — 500 г, вода — 1,5 склянки, сіль — 2 чайні ложки, оцет — 1 столова ложка, олія — 1/4 склянки, лавровий лист — 3 шт., перець чорний (горошок) — 3 шт., гвоздика — 3 шт., перець духмяний (горошок) — 3 шт., часник — 5 зубків (середніх), цибуля ріпчаста (середня) — 1 шт.

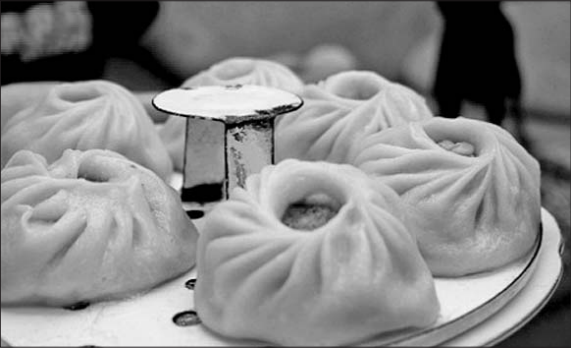
Спосіб приготування: у каструльку невеликих розмірів вилити воду, оцет, олію, видати або натерти часник. Додати лавровий лист, сіль, гвоздику, перець. Все перемішати, довести до кипіння і залишити на мінімальному вогні на 15 хвилин, трохи зсунувши кришку. Тим часом

гливи очистити і добре промити, порізати на великі шматки. Викласти в каструлю середніх розмірів і залити приготованим маринадом, процідженим через марлю або дрібне залізне сито. Все перемішати, довести до кипіння, зменшити вогонь і варити 15 хвилин під прочищеною кришкою. Описля гриби потрібно остудити до кімнатної температури. Цибулину порізати півкільцями. Гливи разом із маринадом перекласти в салатницю, додати цибулю і перемішати. Прикрасити зеленню і подавати на стіл. Їсти можна одразу ж, як охолонуть, а можна поставити в холодильник. На другий день мариновані гливи стають ще смачнішими, особливо якщо їх підсмажити. А можна й законсервувати грибочки гарячими на зиму.

Петро МЕЛЬНИК.
Фото автора.

штамби й основні гілки дерев. Склад: 2—3 кг свіжогогашеного вапна, 10 л води й 1 кг глини (для прилипання суміші). Приділіть увагу нещодавно посадженим деревам. Зробіть земляні насипи біля штаблів, поливні лунки закрийте мульчею. Це значно знизить глибину промерзання ґрунту й убереже коріння. **3 листопада. Молодик, місяць у Скорпіоні.** Відпочинок від сільськогосподарських робіт. Упорядковуємо садово-городній реманент після його інтенсивного використання. Краще це зробити восени, ніж навесні похапцем.

дуже дрібно нарізаємо звичайним кухонним ножем (пропускати через м'ясорубку не рекомендуємо, адже втратите принципово важливий для цієї страви сік). Майже так само готуємо і цибульно-капустяну начинку. Особливо за-

ПОТЕАТРАЛІЗУЄМО

Спину рівно!

Коли ми з кимось спілкуємося (особливо вперше), у нас складається певне враження про людину. І важливо не лише те, що співрозмовник говорить, а й як він поводить. Не обов'язково бути професійним психологом, щоб за жести ми зрозуміли: людина впевнена чи хвилюється, спокійна чи знервована.

Працюючи над роллю, характером персонажа, актор обов'язково обдумує, як його герой рухатиметься на сцені або в кадрі, які жести будуть для нього характерні. На першому занятті з акторської майстерності викладач попросив нас встати в ряд. Половина студентів встала, схрестивши руки — здавалося б, розповсюджена серед багатьох поза. Нам відразу зробили зауваження, що вона закрита і ми неправильно себе позиціонуємо.

Актори знають, який рух передає певну емоцію і загалом характер людини. Та ці знання допомагають не лише в акторській професії. Усі ми хочемо справити приємне враження з першого погляду, і в цьому допоможе психологія жестів.

Ось найхарактерніші жести, пози та їх значення.

Корпус трохи нахилений вперед, плечі розгорнуті, груди випнуті — людина самовпевнена та зарозуміла.

Плечі зведені, груди втягнуті, корпус нахилений вперед — пригніченість, покірність, безвольність.

Занадто розслаблене тіло — показник неповаги до інших.

Тіло, обличчя розвернуті до співрозмовника — зацікавленість у ньому.

Широкі, різкі жести руками — показують владність та агресивність.

Занадто швидкі рухи руками або переминання з ноги на ногу свідчать про невпевненість або знервованість.

Якщо ви хочете справити враження впевненої, врівноваженої та оптимістично налаштованої людини, найперше, за чим варто

стежити — це ваша постава. Намагайтеся тримати спину рівно, а плечі — опущеними. Не схрещуйте руки і ноги — це заважатиме викликати довіру в оточуючих. Також не варто постійно поправляти одяг та зачіску — це викаже ваше нервування.

Важливо не лише, який вигляд ви маєте, а й те, як поведетеся. Щоб ви не робили, контролюйте своє тіло. Адже від вміння правильно себе тримати і рухатися залежить ваш зовнішній вигляд і те, яким вас бачать люди.

Анна КУДІНА, студентка Інституту екранних мистецтв.
Мал. Миколи КАПУСТИ.

Стрижка на зиму

МІСЯЦЬ-НАВІГАТОР

28 жовтня. Місяць у Леві. Культивуйте ґрунт, вносьте мінеральні добрива, поливайте рослини. У жовтні дерева припиняють рости, але коріння продовжує розвиватися, поки температура ґрунту не знизиться до +2 градусів. Рясних дощів не достатньо для того, щоб промочити землю на 60 см (саме на такій глибині розташовується основна маса горизонтального коріння). Коли листя опадє, треба вилити близько 5 відер во-

ди під кожне дерево на піщаних ґрунтах і близько 9 відер — на глинистих. Аґрус і смородину поливають через кільцеві канавки, які роблять на відстані 40 см від кінців гілок куца й заглубшки 15 см. **29—30 жовтня. Місяць у Діві.** Проведіть останню за сезон стрижку вічнозелених і листопадних живоплтів, щоб вони зусушили й провели зиму в гарній формі. **31 жовтня—2 листопада. Місяць у Терезах.** Після збору врожаю побіліть

Монгольські буузи

КУХНІ НАРОДІВ СВІТУ

Про секрети приготування цієї національної страви, дуже шанованої серед монголів та інших азійських народів, із читачами «Голосу України» люб'язно поділився консул Монголії в Києві пан Хорлоо БОЛДХОЯГ:

— Корінні монголи найбільше люблять, щоб у тарілці було вдосталь трохи недозареного (для кращого збереження вітамінів) або ж парового м'яса. Однак без горезвісного перебору прянощів, як це заведено в наших найближчих сусідів з Китаю або Кореї. Більше того, старше покоління спецій не вживає зовсім. Також майже не користуються

у нас попитом свіжі сальтні овочі, сире молоко й рибні продукти. А от буузи — звична страва. У моєї родини її люблять усі без винятку. Тут, в Україні, над цим трудомістким делікатесом зазвичай «чаклюю» пліч-о-пліч зі своєю коханою дружиною Аллоу Олексіївною.

Отже, рецепт: Беремо пару телячих або баранячих голілок і

Поради збирала Людмила ОПАНАСЕНКО (mila@golos.com.ua)

Над номером працювали: Ірина ТИЩЕНКО, Сергій ВОЛОТКОВСЬКИЙ, Тетяна ПАСОВА.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анастасія ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.
Головний редактор Анастасія ГОРЛОВ.
► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплата ціна на 2013 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк:
ТОВ «Мega-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua
Зам. 32144
Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.
✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

